

TULLIN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2015

TULLI
TULL
CUSTOMS

29.2.2016

SISÄLLYSLUETTELO

1	Toimintakertomus.....	3
1.1	Johdon katsaus	3
1.1.1	Toimintaympäristön keskeisimmät muutokset	3
1.1.2	Toiminnan keskeisimmät tulokset ja kehitys tehtäväalueittain	4
1.2	Tullin toiminnalliset tulostavoitteet sekä tuottavuuden parantamistoimet vuonna 2015	10
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus ja tuloksellisuus	10
1.2.2	Toiminnallinen tehokkuus	15
1.2.3	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen	20
1.2.4	Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet	23
1.3	Tilinpäätösanalyysi	28
1.3.1	Rahoituksen rakenne ja talousarvion toteutuminen	28
1.3.2	Tuotto- ja kululaskelma	28
1.3.3	Tase	29
1.4	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma 2015	31
1.5	Arviointien tulokset	32
1.6	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä ja epäsäännönmukaisuuksista	33
2	Tullin talousarvion toteumalaskelma	34
3	Tullin käytössä olevat valtuudet	36
4	Tullin tuotto- ja kululaskelma.....	37
5	Tullin tase.....	38
6	Liitetiedot.....	40
7	Allekirjoitukset	58

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

1.1.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KESKEISIMMÄT MUUTOKSET

Tilastokeskuksen 12.2.2016 julkistamien alustavien tietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi supistui myös viime vuonna jo neljättä vuotta peräkkäin. Työpäiväkorjatun sarjan mukaan bruttokansantuote oli 0,3 % alemmalla tasolla vuoden viimeisellä neljänneksellä verrattuna edellisvuoden vastaavaan neljännekseen. Tilastokeskuksen vuotta 2015 koskevien ennakkotietojen julkaisupäivä on 29.2.2016, joten siinä julkaistavat tilastot eivät ehtineet mukaan tähän toimintakertomukseen.

Tullin ennakkotietojen mukaan Suomen tavaraviennin arvo laski 4 % vuonna 2015. Vienti oli arvoltaan 53,5 miljardia euroa. Viennin arvon pienenemiseen vaikuttivat ennen kaikkea öljytuotteiden viennin arvon voimakas lasku (41 % tammi-marraskuussa 2015) ja Venäjälle suuntauneen viennin väheneminen (34 % tammi-marraskuussa 2015). Tuonnin arvo puolestaan väheni 6 % ja jäi 54,2 miljardiin euroon. Tuonnin arvon pieneneminen johtui niin ikään energiatuotteiden tuonnin arvon suuren laskun johdosta. Tulli julkaisee ulkomaankaupan yksityiskohtaiset tiedot viime vuodelta 29.2.2016.

Kauppataseen alijäämä pieneni viime vuonna huomattavasti verrattuna edellisvuosiin. Ennakkotietojen mukaan kauppataase jäi 690 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuonna 2015 alijäämän ollessa 1,8 miljardia euroa vuonna 2014 ja 2,4 miljardia euroa vuonna 2013. Alijäämä EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa kasvoi kuitenkin lähes 2,5 miljardiin euroon samalla kun EU-maiden ulkopuolisten maiden kanssa kaupan ylijäämä oli lähes 1,8 miljardia euroa.

Öljytuotteiden viennin arvon romahdus muutti Suomen viennin rakennetta viime vuonna ennakkotietojen mukaan. Viimeiset vuodet viennin suurimman toimialan kemianteollisuuden sijoitus laski kolmanneksi sen osuuden ollessa 19 % (23 % vuonna 2014). Metsäteollisuuden tuotteiden osuus kokonaisviennistä nousi yli viidennekseen ja se oli suurin Suomen viennin toimiala kuuden vuoden tauon jälkeen. Myös kone- ja kulkuneuvoteollisuuden osuus kasvoi yli viidennekseen ja se oli toiseksi suurin viennin toimiala.

EU-maiden osuus Suomen viennistä kasvoi vuonna 2015 edeltävän vuoden 57,3 %:sta 58,8 %:iin ja tuonnissa EU-maiden osuus kasvoi 62,6 %:iin sen ollessa edellisvuonna 58,5 %. EU-maiden ulkopuolelle suuntautuvan kaupan osuudet laskivat vastaavasti ulkokaupan osuuden ollessa viennistä 41,2 % (42,7 % vuonna 2014) ja tuonnista 37,4 % (41,5 % vuonna 2014).

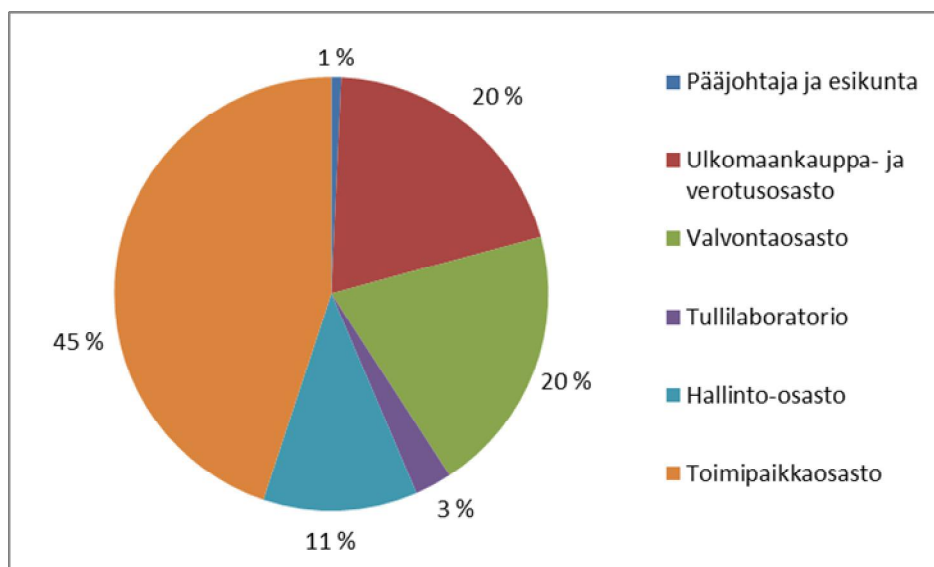
Ruotsi on usean vuoden ajan ollut suurin vientimaamme ja Venäjä suurin kauppakumppanimme kokonaiskauppavaihdolla mitattuna. Vuonna 2014 tämä järjestys muuttui Saksan noustessa sekä suurimmaksi vientimaaksemme että suurimmaksi kauppakumppaniksemme. Saksa säilytti asemansa myös vuonna 2015 sen osuuden kokonaisviennistä kasvaessa runsaaseen 14 %:iin. Ruotsi pysyi toiseksi suurimpana vientimaana yli 10 % osuudella ja Yhdysvallat nousi kolmanneksi suurimmaksi vientimaaksemme 7 % osuudella. Venäjä oli viime vuonna viidenneksi suurin vientimaa sen osuuden ollessa 5,8 %. Saksa nousi myös suurimmaksi tuontimaaksi yli 15 % osuudella kokonaistuonnista. Ruotsi oli toinen lähes 12 % osuudella ja Venäjä putosi kolmanneksi 11 % osuudella; Venäjä osuus tuonnista oli lähes 15 % vuonna 2014 ja peräti 18 % vuonna 2013.

Tullin transitokuljetustilaston mukaan Suomesta vietiin kauttakulkuna Venäjälle alle 782 tuhatta tonnia transitotavaraa vuonna 2015. Transiton tonnimäärä laski 39 % edellisvuoteen verrattuna. Transitokuljetusten määrä on laskenut vuodesta 2011 lähtien. Viime vuonna transitotavaran määrä väheni erityisesti vuoden toisen neljänneksen aikana. Transitotilastoon sisältyy tiedot maantiekuljetuksista, jotka viedään transitotavarana Suomen läpi itärajan yli tärkeimpien rajanylityspaikkojen kautta. Transitot eli kauttakuljetustavarat tulevat Suomen tullirajalle, josta ne passitetaan maanteitse Venäjälle niitä Suomen tullialueella tullaamatta. Maantietransitotilaston tavarat eivät sisälly Suomen ulkomaankauppatilastoon.

Koko Suomessa maarajoilla raskaan liikenteen määrä laski 17 % edellisvuodesta laskun ollessa itärajalta 25 %. Matkustajien määrä maarajoilla puolestaan laski koko Suomessa 6,7 % prosenttia ja itärajalta 19,2 %. Rajaliikenteen määrän laskun vuoksi maarajoilla ei ollut ruuhkia raskaassa liikenteessä ja henkilöliikenteessäkin vain hetkellisesti juhlapyhinä.

Tullin henkilötövuosimäärä laski edellisvuoden toteumasta 2 252 ollen 2 216 HTV sisältäen ylityöt ja varallaolon. Henkilötövuosimäärä on laskenut voimakkaasti viime vuosina; vuonna 2006 ennen valtionhallinnon tuottavuusohjelman käynnistymistä vastaava luku oli yli 360 HTV suurempi. Vähennyksen keskeisimpänä taustana on ollut valtion tuottavuusohjelman lisäksi myös määrärahojen niukkuus.

Tullin henkilöstöstä miltei puolet sijoittui toimipaikkaosastolle tullitoimipaikkoihin. Viidennes henkilöstöstä sijoittui kumpaankin sekä valvontaosastolle että ulkomaankauppa- ja verotusosastolle. Tullilaboratorion sijoittui 3 % ja hallintoon ja esikuntaan sijoittui yhteensä 12 % henkilöstöstä.

1.1.2 TOIMINNAN KESKEISIMMÄT TULOKSET JA KEHITYS TEHTÄVÄALUEITTAIN

Fiskaalisella tehtäväalueella Sipilän hallituksen hallitusohjelma sisälsi kansallisen autoverotuksen, valmisteverotuksen ja maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtämisen Tullista Verohallintoon. Valtiovarainministeriö asetti siirtoa valmistelevaan hankkeen syksyllä 2015. Hyväksytyin hankesuunnitelman mukaan tavoitteena on siirtää auto- ja valmisteverotus ns. as is -vaiheena Verohallintoon 1.1.2017 alkaen ja lopullisesti 1.1.2020 Verohallinnossa käynnissä olevan Valmistietojärjestelmähankkeen ollessa valmis käsittelemään auto- ja valmisteverotuksen. Maahantuonnin arvonlisäverotus siirretään Verohallintoon 1.1.2018 alkaen suoraan Valmis-tietojärjestelmällä

hoidettavaksi. Kansallisten verotustehtävien siirrosta huolimatta Tulli vastaa edelleen valmisteverotuksen ja maahantuonnin arvonlisäverotuksen merkittävistä valvonta- ja rikostorjuntatehtävistä ja hoitaa näiden verotuksen tietyissä maahantuontitilanteissa. Siirrolla ei ole vaikutusta tulliverotukseen eikä merenkulkumaksujen kantamiseen.

Tullin keräämien verojen määrä pysyi edellisvuoden tasolla ollen 10,4 miljardia euroa huolimatta Suomea ja Eurooppaa piinanneesta matalasuhdanteesta ja Venäjän tilanteesta. Tullin kantamat verot ja maksut olivat noin 26 % valtion veroista ja veroluonteisista tuloista.

Suurimmat verotuotot kertyivät nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta (2,91 miljardia euroa), maahantuonnin arvonlisäverosta (2,35 miljardia euroa), alkoholijuomaverosta (1,36 miljardia euroa), sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1,40 miljardia euroa), tupakkaverosta (880 miljoonaa euroa) sekä autoverosta (876 miljoonaa euroa).

Valmisteverotuksessa alkoholijuomaveroa kannettiin yhteensä 1,36 miljardia euroa, mikä oli 2,7 % vähemmän kuin vuonna 2014. Tupakkaveroa kannettiin 880 miljoonaa euroa, mikä oli puolestaan 12,2 % enemmän kuin vuonna 2014. Tupakkaveron kertymien vaihteluun kuukausittain on vaikuttanut tupakkaveron vuotuiset korotukset, joiden vuoksi rekisteröidyt valmisteverovelvolliset ovat sovittaneet tupakkatuotteiden ottamista verovapaista varastoistaan myyntiin sellaisina ajankohtina ennen veronkorotuksien astumista voimaan, joina ovat arvioineet sen olevan itselleen edullisinta.

Nestemäisten polttoaineiden verokertymä kasvoi hieman edellisvuodesta (kasvua 1,5 %), mihin lienee verotasojen muutosten lisäksi vaikuttanut osaltaan raakaöljyn ja samalla kuluttajille myytyjen polttoaineiden markkinahintojen voimakas lasku viime vuonna. Makeis-, jäätelö- ja virvoitusjuomaveroa kannettiin 250 miljoonaa euroa, missä oli laskua 2,7 % verrattuna edellisvuoteen. Sähkön ja eräiden energialähteiden verokertymä kasvoi voimakkaasti 12,4 % johtuen lähinnä verotasojen muutoksista.

Tuonnin arvonlisäveroa kannettiin vuonna 2015 2,35 miljardia euroa, mikä oli 1,8 % vähemmän kuin edellisenä vuonna ollen samansuuntainen kolmansista maista tapahtuneen tuonnin vähenemisen kanssa. EU:n puolesta kannettiin tullia ja tullin luonteisia veroja viime vuonna 165 miljoonaa euroa, mikä oli 2,5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suomen valtion saama EU-varojen kantopalkkio laski prosentuaalisesti saman verran ja oli 41,4 miljoonaa euroa.

Autoveroja kannettiin vuonna 2015 yhteensä 877 miljoonaa euroa, mikä oli noin 3,6 % vähemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2015 verotettujen uusien henkilöautojen CO₂-päästöt olivat keskimäärin 123,6 g/km (bensiniikäyttöisten päästöt 122,7 g/km ja dieselikäyttöisten 125,4 g/km). Vuodesta 2014 keskimääräiset CO₂-päästöt alenivat noin 3,2 %. EU-tavoitteet uuden autokannan keskimääräisiksi CO₂-päästöiksi ovat 130 g/km vuonna 2015 ja 95 g/km vuonna 2020.

Vuonna 2015 uusia ajoneuvoja verotettiin reilut 123 000 kpl, joka on 2,3 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Käytettyjä ajoneuvoja verotettiin vuonna 2015 runsaat 27 000 kpl, joka on 15,1 % enemmän kuin edellisvuonna.

Korkein hallinto-oikeus antoi 19.12.2014 päätöksen KHO:2014:182 autoverotuksen syrjivyydestä. Autoverolakia muutettiin vuoden 2008 alusta siten, että henkilöautojen autoveroprosentin suuruus porrastettiin auton ominaishiilidioksidipäästöjen (polttoaineen ominaiskulutus) perusteella. KHO:n päätös tarkoitti kuitenkin sitä, että veroa määrättäessä on varmistettava, että Suomeen toisesta jäsenvaltiosta tuotavasta autosta ei peritä autoveroa enempää kuin Suomessa jo rekisteröidyissä autoissa on veroa jäljellä. Tämän vuoksi menettely, jossa tuontiauton autovero määrättiin hiilidioksidipäästöjen perusteella tekemättä syrjivyyсарviointia, katsottiin unionin oikeuden vastaiseksi. Päätöksellä ei ole vaikutusta käytettyjen tuontiautojen arvonmääritykseen eikä siten niiden verotusarvoihin. Autoverotuspäätöksiä, joita KHO:n päätös voi koskea, on yhteensä vajaat 70 000 kpl.

Vuoden 2015 loppuun mennessä oikaisuvaatimuksia oli jätetty noin 25 000 kpl, joista noin 17 000 kpl vuonna 2015 ja noin 7 000 kpl joulukuussa 2014. Vuoden 2015 aikana Tulli käsitteli noin 13 000 oikaisuvaatimusta. Vireille tulevien oikaisujen määrä väheni selvästi vuoden mittaan muutama satoihin kuukaudessa ja nykytahdilla vuonna 2016 oikaisuvaatimuksia jätettäisiin 6 000 – 7 000 kpl.

Tullin maksettavaksi määräämistä veroista verojäämien osuus oli 3,1 miljoonaa euroa eli 0,03 %, missä oli vähennystä 4,6 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Muutoksen selittää se, että verojäämien ollessa hyvin alhaiset, yksittäinenkin riitautettu jälkiverotustapaus voi vaikuttaa verojäämiin merkittävästi. Tullin verojäämätaso on hyvin alhainen verrattuna yleiseen luottotappiotasoon, joka oli 1,5 % eurooppalaisen maksutapatutkimuksen mukaan (lähde Intrum Justitia). Verojäämien alhainen taso perustuu etukäteisvalvontaan (kuten yrityksiltä vaadittaviin lupiin ja niiden edellytysten selvittämiseen) ja suunnitelmalliseen yritysten maksukyvyyn seurantaan ja perintätoimiin verovelan katteeksi vaadittuine suhteessa riskiin mitoitettuine vakuuksineen.

Valmisteverotuksessa otettiin käyttöön sähköinen veroilmoitusjärjestelmä 31.3.2014. Viime vuonna sähköisten veroilmoitusten osuus kasvoi kokonaisuudessaan 79 %:iin. Kaikki valmisteverottomien siirtojen valvonta-asiakirjat annetaan sähköisesti. Autoverotuksessa sähköisten veroilmoitusten osuus oli aiempien vuosien tasolla ollen 80 % - muut kuin sähköiset veroilmoitukset ovat käytännössä käytettyjen autojen tuonnista annettuja veroilmoituksia ja niissäkin tulee käyttöön sähköinen nettilmoittaminen keväällä 2016.

Asiakastytyväisyystutkimus auto- ja valmisteverotuksessa tehtiin päättyneenä vuonna. Valmisteverotuksen asiakastytyväisyys oli 3,58 asteikolla 1 – 5. Autoverotuksen asiakastytyväisyys oli 3,25 samalla asteikolla. Kumpikin toteumaluku oli samalla tasolla kuin tehtäessä sama tutkimus viimeksi kaksi vuotta aiemmin mutta selvästi pienempi kuin tavoitteeksi asetettu taso 4.

Ulkomaankaupan tehtävälueella uusi tullikoodeksi (Union Customs Code, UCC) on julkaistu EU:n virallisessa lehdessä 10.10.2013 ja tullut voimaan 1.11.2013. Käytännössä sitä sovelletaan vasta 1.5.2016 alkaen, kun tullikoodeksin soveltamisasetus ja muut toimeenpanoasetukset on saatettu voimaan.

EU:n tullilainsäädännön muutokset käynnistivät samalla mittavan tulliselvitys- ja niitä tukevien tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen, johon Suomi on sitoutunut hyväksyessään lainsäädäntömuutokset. Lainsäädännön muutokset sisältävät keskeisimpinä uudistuksina vaatimuksen täyssähköisistä menettelyistä – kaikki kommunikointi osapuolten kesken tapahtuu jatkossa sähköisesti – ja toimintaprosessien uudistuksia, joita ovat mm. keskitetty tulliselvitys eri tullimenettelyissä (asiakas voi valita tulliselvittävänsä maahantuomansa tavarat yhdessä jäsenmaassa useiden yksittäisten jäsenmaiden sijasta), eri menettelyjen yhdistäminen ja eriyttäminen (mm. tullivalvonnassa tapahtuva valmistus yhdistetään sisäiseen jalostusmenettelyyn, tuonti tiettyyn käyttötarkoitukseen eriytetään luovutuksesta vapaaseen liikkeeseen) sekä turvatietoilmoittamiseen liittyvät merkittävät muutokset (mm. multifiling, postilähetysten turvatiedot). Tietojärjestelmämuutosten läpivientiin Tullille myönnettiin 54,2 miljoonan euron valtuus valtion talousarviossa vuonna 2015. Tulli on käynnistänyt kilpailumenettelyn toimittajan valitsemiseksi uuteen tullausjärjestelmään ja prosessi on parhaillaan menossa aikataulutavoitteen ollessa toimittajan valinta ensi vuodenvaihteessa. Viimeisiltä osin uudet tietojärjestelmätoiminnallisuudet tulee ottaa käyttöön vuoden 2020 aikana.

Tullille tehtävien tulli-ilmoitusten käsittely on jo nyt pitkälle digitalisoitua. Saapumis- ja poistumisilmoituksista sähköisten ilmoitusten osuus pysyi edellisvuoden tasolla ollen 90 % samoin kuin sähköisten tuonnin tulli-ilmoitusten osuus ollen 95 %. Vienti-ilmoitukset ovat olleet täysin sähköisiä vuodesta 2007 lähtien. Passituksessa sähköisten ilmoitusten osuus oli samoin 100 % mutta niiden lisäksi on yhä manuaalista käsittelyä vaativia TIR Carnet –asiakirjoja vajaat 33 000 kpl; edellisvuoden 108 460 kpl:sta ja vuoden 2013 203 705 kpl:sta TIR Carnet –asiakirjojen määrä on

vähentynyt merkittävästi johtuen Venäjän ruplan heikkenemisestä ja molemminpuolisista pakotteista samoin kuin kasvaneesta Venäjän satamkapasiteetista. Ahvenanmaan verorajailmoituksista sähköisiä oli 80 % ollen samaa tasoa kuin edellisvuosina. Sähköisten tuonti-ilmoitusten käsittelyajat ovat lyhyitä: tuonti-ilmoituksista alle tunnissa käsiteltiin 95 % ja vienti-ilmoituksista 96 %, passitusilmoituksista kaikki käsiteltiin alle 30 minuutissa. Käsittelyaika pitenee, jos ilmoitus valikoituu asiakirja- tai fyysiseen tarkastukseen.

Kolmansien maiden tuontitullausten määrä laski 2,6 % ollen vajaat 800 000 kpl ja vientitullausten määrä laski 3,5 % ollen vajaat 920 000 kpl. EU:n sisäkaupan tilastoilmoitusten määrä laski tuonnissa 8,6 % ollen reilut 210 000 kpl mutta viennissä kasvua oli 3,2 % määrän ollessa runsas 75 000 kpl.

Tulli otti käyttöön uuden Tulli+ -asiakkuuden 1.1.2015. Tulli+ -asiakkuuteen voivat ilmoittautua kaikki yritykset, joilla on AEO C/F-status (AEO = Authorised Economic Operator; AEO-toimija on yritys, joka on saanut tullin turvallisuustodistuksen tullaus- ja logistiikkatoiminnoilleen ja on oikeutettu etuihin koko EU:n alueella). Tulli+ sopii niille yrityksille, jotka haluavat jatkuvasti kehittää omia tulli-prosessejaan ja harjoittaa kattavaa oikeellisuuden omavalvontaa. Asiakkuuden lähtökohtana on se, että Tulli ja yritys yhdessä arvioivat tullitoiminnan riskit ja niiden hallinnoimiseksi vaadittavan omavalvonnan periaatteet. Tulli+ -asiakkaita tulee olemaan joitakin kymmeniä. Muita asiakkuusryhmiä ovat avainasiakkaat (muutama tuhat) ja pienasiakkaat (kymmeniä tuhansia). Avainasiakkaat ovat yrityksiä, joilla on vakiintunut palvelutarve ja jotka asioivat Tullissa säännöllisesti. Avainasiakasryhmään kuuluu esimerkiksi huolintaliikkeitä, tuonti-, vienti-, Intrastat-, valmistevero-, autovero- ja veroraja- sekä merenkulkumaksuasiakkaita. Avainasiakkaat ovat yleensä Tullin rekisteröityjä luottoasiakkaita, jotka ovat toimittaneet vakuudet verovelan turvaksi. Pienasiakkaat ovat henkilöasiakkaita tai yrityksiä, jotka asioivat käteisasiakkaina, eikä heillä ole käytössä luvanvaraisia menettelyjä tai yksinkertaistuksia. Heidän tulliosuamisensa on vaihtelevaa ja suurimmalla osalla asiointi tapahtuu satunnaisesti. Vuonna 2015 Tullin kantamista veroista 98,3 % kertyi rekisteröidyltä luottoasiakkailta ja 1,7 % käteisasiakkailta; luottoasiakkaiden verojäämät olivat 0,01 % ja käteisasiakkaiden 0,34 %.

Yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueella Tullilla on selkeä rooli EU:n sisäisen turvallisuuden strategian toimeenpanossa, jonka lisäksi Tulli on merkittävä toimija Suomen sisäisen turvallisuuden edistäjänä tullivarmuudesta ja tavaraturvallisuudesta huolehtivana viranomaisena. Tulli hyödyntää valvontatoimissaan nykyaikaista valvontatekniikkaa, riskianalyysii sekä fyysisiä tarkastuksia soveltaen tarkastuksiin laillista liikennettä mahdollisimman vähän haittaavaa valvontatekniikkaa.

Laki rikostorjunnasta Tullissa astui voimaan 1.6.2015 ja lakiin siirrettiin tullilaisissa olleet Tullin rikostorjuntaa koskevat säännökset. Säännöksiä ja Tullin toimivaltuuksia tarkennettiin vastaamaan esitutkintalaisissa, pakkokeinolaisissa ja poliisilaisissa säädettyä. Lailla varmistettiin jatkossakin Tullin ja poliisin toimivaltuuksien symmetrisyys.

Tullin paljastamien rikosten määrä väheni hieman edellisvuodesta ollen 9 656 rikosta (2014: 9 789 kpl).

Tulli takavarikoi huumausaineita vuonna 2015 yhteensä 1 277 kiloa (2014: 3 488 kg). Takavarikkomäärän lasku selittyy pääosin khat-huumeen takavarikoiden vähenemisellä takavarikoidun määrän ollessa yhteensä 1 038 kiloa (2014: 3 049 kg). Hasiksen osuus kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna ja sitä takavarikoitiin 29 kiloa (2014: 22 kiloa) ja kokaiinin osuus pysyi edellisvuoden tasolla ollen 5,86 kg (2014: 5,85 kg). Amfetamiinia takavarikoitiin 135,9 kiloa, mikä on vähemmän edellisvuoteen verrattuna (2014: 187,8 kiloa) mutta verrattuna sitä aikaisempiin vuosiin takavarikkomäärä on silti moninkertainen. Marihuanaa takavarikoitiin yhteensä 63,9 kiloa (2014: 151,7 kg). Ekstaasia takavarikoitiin yhteensä 9 791 tablettia, mikä on huomattavasti enemmän edellisvuoteen verrattuna (2014: 58 289 tabl.) mutta samassa kokoluokassa kuin sitä aikaisempina kymmenenä

vuotena keskimäärin. Huumelälääkkeitä Tulli takavarikoi vuonna 2015 yhteensä 36 921 tablettia tai ampullia (2014: 35 202).

Veropetoksia paljastui kaikkiaan 856 kpl (2014: 824 kpl), joista törkeitä oli 69 kpl (2014: 82 kpl). Talousrikoksiksi luokitellut törkeät veropetosjutut ovat olleet pääasiassa savukkeiden, alkoholin ja nuuskan laitonta maahantuontia sekä valmiste- ja arvonlisäveroihin, polkumyynnitulleihin sekä tullivarastointiin liittyviä petoksia.

Vuonna 2015 Tulli otti haltuun rikosasioissa 3,4 miljoonaa savuketta, mikä oli 1,5 miljoonaa savuketta enemmän kuin vuonna 2014. Pääosin savukkeet kuljetetaan Suomeen pienissä erissä lähinnä Venäjältä. Suomi toimii myös savukkeiden salakuljetuksen kauttakulkumaana muihin Pohjoismaihin sekä Keski-Eurooppaan. Nuuskaa saatiin takavarikoitua vuoden 2015 aikana 1 204 kiloa (2014: 542). Nuuskaa on aiemmin tuotu Ruotsin laivoilta, tilattu internetistä ja tuotu autolla Ruotsista sekä Venäjältä Suomeen; viime vuonna syksyllä aloitettu Tornion tehostettu tullivalvonta on lisännyt paljastuneiden tapausten lukumäärää. Suomalaisena ilmiönä voidaan mainita nuuskan myynti kioskeissa ja muissa vähittäiskaupoissa.

Valtioneuvosto perusti syyskuussa 2015 järjestelykeskuksen Tornioon, jotta Tornion kautta Suomeen saapuneiden turvapaikan hakijoiden voimakkaasti kasvanut virta saataisiin viranomaisten hallintaan. Tulli osallistui operaatioon vahvistamalla tullivalvontaa Torniossa ja länsirajalla syyskuun loppupuolelta alkaen. Tullille myönnettiin tarkoitukseen lisäbudjetissa 583 000 euroa ja toteutuneet menot viime syksyn aikana olivat noin 680 000 euroa.

Paljastuneiden rikosten selvittämistaso oli 90,1 % vuonna 2015 (2014: 93 %). Tullirikostorjunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus on vaihdellut voimakkaasti vuosittain ollen viimevuonna 15,9 miljoonaa euroa, edellisvuonna 126,2 miljoonaa euroa ja 31 miljoonaa euroa vuonna 2013. Suurin osa summasta eli 10,7 miljoonaa euroa muodostui takaisin saadusta rikoshyödystä (2014: 17,5 miljoonaa euroa) mutta takavarikoimatta jääneen tavaran arvo 1,8 miljoonaa euroa laski voimakkaasti edellisvuodesta, jolloin se oli 82,2 miljoonaa euroa).

Alkoholin matkustajatuonnin valvontaan kiinnitettiin viime vuonna huomiota erityisesti suurten ja potentiaalisesti kaupallisiin tarkoituksiin päätyvien alkoholierien osalta. Valvonnan tehostamista varten Tulli rekrytoi alkuvuonna lisäresursseja vuodelle 2015 myönnetyn lisämäärärahan turvin. Alkoholijuomien matkustajatuonnin valvontaa toteutettiin sekä normaalina päivittäistoimintana että erityisten valvontaoperaatioiden muodossa. Valvontatoimien tuloksena veroharkintaan on toimitettu 509 tapausta, joissa oli yhteensä 267 089 litraa alkoholituotteita.

Harmaan talouden torjuntaan laadittua vuodet 2012 – 2015 kattanutta toimintaohjelmaa on toteutettu suunnitellusti. Projektit on pääasiallisesti päätetty ja projektien tuloksena syntyneet toimintamallit ja käytännöt jatkuvat tavanomaisena virkätynä tai tehostetun valvonnan jaksoina resurssien sallimissa puitteissa.

Tullin toteuttaman harmaan talouden toimintasuunnitelman puitteissa tehtyjen toimien laskennallinen vaikuttavuus oli 55,3 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja torjuntaohjelman neljän vuoden aikana yhteensä 93,42 miljoonaa euroa. Lisäksi samana ajanjaksona Tullin koko harmaan talouden torjunnan välittömästi mitattavissa oleva fiskaalinen vaikuttavuus, joka koostuu esitetyistä jälkikannoista, torjutuista veromenetyksistä sekä talousrikosten osalta takaisin saadusta rikoshyödystä oli vuonna 2015 yhteensä noin 71,6 miljoonaa euroa ja torjuntaohjelman kuluessa vuosina 2012-2015 yhteensä noin 212,82 miljoonaa euroa.

Tulli teki 333 yritystarkastusta ja asiakirjatarkastusta vuonna 2015. Yritystarkastus on yrityksen toiminnan, organisaation, hallinnon, sisäisten valvontakeinojen, liiketoiminnan järjestelmien ja kirjanpitoaineistojen tarkastamista ja edellyttää pääsääntöisesti käyntiä yrityksessä. Asiakirjatarkastuksella tarkoitetaan jälkikäteen tehtävää laaja-alaista, asiakirjapohjaista tarkastusta,

joka kohdistuu useisiin vero- tai tulli-ilmoituksiin ja niihin liittyviin liiteasiakirjoihin. Asiakirjatarkastus ei välttämättä vaadi yrityskäyntiä, vaan voidaan tehdä myös Tullissa. Yritys- ja asiakirjatarkastuksista määrättiin jälkiveroja maksettavaksi 65 miljoonaa euroa; vertailun vuoksi jälkiverojen määrä oli 19,7 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 53,6 miljoonaa euroa vuonna 2013.

Tullilaboratorion suoritteiden kokonaisvolyymi vuonna 2015 oli 13 363 näytettä. Muutos edelliseen vuoteen oli - 2,9 %. Tuoteturvallisuusvalvonnassa tutkittiin 5 018 elintarvike- ja kulutustavaraerää (tavoite 6 000 erää, toteutuma 83,6 %). Vuoteen 2014 verrattuna erien määrä väheni 13,1 %, mikä johtui henkilöstöressurssien tilapäisestä vähenemisestä. Osuvuus eli hylättyjen ja huomautettujen erien osuus tutkituista eristä oli 19,5 % (tavoite 23 %). Kaikista laboratorion suoritteista 7,9 % liittyi muille viranomaisille tai toimijoille tehtyihin maksullisiin laboratoriotutkimuksiin.

1.2 TULLIN TOIMINNALLISET TULOSTAVOITTEET SEKÄ TUOTTAVUUDEN PARANTAMISTOIMET VUONNA 2015

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisen vuoden 2015 tulossopimuksen toteumaraportointi on jäsennetty tulossopimuksen jäsentelyn mukaisesti, mikä poikkeaa valtiokonttorin antaman toimintakertomuksen laatimista koskevan ohjeen Dnro 510/03/2010 mukaisesta ohjejäsentelystä.

Tullin toiminnan vaikuttavuustavoitteet on johdettu Tullin visiosta, perustehtävistä ja strategioista. Verotukseen, ulkomaankauppaan ja yhteiskunnan suojaamiseen liittyviä perustehtäviään, strategiaansa sekä strategiasta johdettuja tulostavoitteita toteuttaessaan Tulli edistää omalta osaltaan myös toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteuttamista.

1.2.1 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS JA TULOKSELLISUUS

1.2.1.1 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2015
Verotulojen kertymä turvataan edistämällä veronmaksuyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti. Verotulojen kertymä turvataan helpottamalla asiointia, antamalla ennakoivaa ohjausta ja valvomalla, että verot tulevat maksetuiksi.	Kehitetään verotuksen varmistavia menettelyjä ja järjestelmiä. Asiakasohjausta kohdennetaan tarpeiden mukaisesti ja verot kannetaan pienin verojäämin.	Tullille toimitettavat tulli- ja veroilmoitukset tehdään jo pitkälti sähköisten kanavien kautta ja tätä kehitystyötä on jatkettu vielä puuttuvilta osin. Samalla Tulli on kiinnittänyt huomiota sekä yritysasiakkaiden että yksityishenkilöiden ohjaukseen, jotta he osaisivat toimia oikein. Tullin verojäämät ovat olleet perinteisesti hyvin alhaiset, viime vuonna tasolla 0,03 %, minkä taustalla on ennakkovalvonta, maksukyvyn seuranta ja tulli- ja verovelan turvana olevat vakuudet.
Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä.	Harmaan talouden torjuntaohjelman toimintasuunnitelma toteutetaan.	Harmaan talouden torjuntaohjelman 2012 - 2015 toimintasuunnitelmaa on toteutettu suunnitellusti. Harmaan talouden torjuntaohjelman projektit on pääasiallisesti päätetty ja projekteissa toteutetut tehtävät tai havaitut parhaat käytännöt jatkuvat tavanomaisena virkatyönä tai tehostetun valvonnan jaksoina. Tullin HTT -toimintasuunnitelman laskennallinen vaikuttavuus oli vuonna 2015 55,33m € ja torjuntaohjelman kuluessa vuosina 2012-2015 yhteensä 93,42m€ Vuoden 2015 aikana on aloitettu valtakunnalliseen talousrikostorjuntastrategiaan liittyen Tullin sisäisen harmaan talouden torjunnan toimintasuunnitelma.
EU:n laajuisten sähköisten tullitoimintojen käyttöön ottaminen varmistetaan uudistetun tullikoodeksin edellyttämässä aikataulussa.	Tulli osallistuu EU-tasoiseen valmisteluun ja kehittää tietojärjestelmiä EU-aikataulun mukaisesti.	Tulli on osallistunut uuden tullikoodeksin myötä tulevien toiminnallisten ja tietojärjestelmämuutosten valmisteluun komission työryhmissä ja käynnistänyt kansallisesti uuden tullausjärjestelmän kilpailuttamismenettelyn viime vuonna.
Tullia koskevat sisäiseen turvallisuuteen liittyvät	Tulli osallistuu järjestäytyneen rikollisuuden torjunta-,	Tulli on osallistunut järjestäytyneen rikollisuuden torjuntastrategian

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2015
<p>kansalliset ja EU-tason toimintastrategiat ja periaatepäätökset toteutetaan.</p>	<p>terrorismin torjunta- ja kyberturvallisuusstrategioiden täytäntöönpanoon.</p>	<p>täytäntöönpanoon kehittämällä oman sektorinsa osalta viranomaisten osaamista ja kyvykkyyttä, torjumalla omalla sektorillaan järjestäytyntä rikollisuutta yhteistyössä PTR -viranomaisten kanssa sekä kehittämällä tietoverkkoja hyödyntävän rikollisuuden torjuntaa ja rikoshyödyn takaisinsaantia.</p> <p>Tulli on osallistunut aktiivisesti kansallisen terrorismin torjunnan ohjausryhmän työhön sekä omalta osaltaan osallistunut strategian toimeenpanosuunnitelman kohtien täytäntöönpanoon, erityisesti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tullin yhdyshenkilöt tuottavat tietoa kaikille PTR -viranomaisille sekä kuuluvat osana yhteispohjoismaiseen PTN -verkostoon. 2. Tulli paljastaa luvattomia ja laittomia tavaroita ulkomaankaupan tavaravirroissa. Pääpaino on tavaroiden valvonnassa ja laittomien kuljetusten pysäyttämisessä, jotka ovat yhteiskunnan ja kansalaisten turvallisuuden kannalta tärkeitä ja vaikuttavia, kuten säteilevät tuotteet, puolustustarvikkeet ja aseet, joukkotuhoaseet, myrkyt ja muut vaaralliset tavarat ja aineet (CBRN). <p>Tulli on osallistunut kyberturvallisuusstrategian täytäntöönpanoon osallistumalla viranomaisten ja muiden toimijoiden välisen yhteistyömallin luomiseen omalla sektorillaan kansallisen kyberturvallisuuden ja kyberuhkien torjunnan edistämiseksi. Tulli ottaa huomioon rikostorjunnassaan kybertoimintaympäristöä hyödyntävien rikosten torjunnan (ml. rikosten ehkäiseminen, paljastaminen ja selvittäminen).</p> <p>Tulli osallistuu aktiivisesti EU:n riskienhallinnan strategian toteuttamiseen, joka omalta osaltaan tukee sisäisen turvallisuuden toimia.</p>
<p>Kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa tehostetaan.</p>	<p>Tullin toimintaedellytyksiä rajat ylittävän tullirikollisuuden torjumiseksi parannetaan. Rikostorjunnassa korostuu kansallinen ja kansainvälinen viranomaisyhteistyö. Kehittämisessä otetaan huomioon Valtioneuvoston periaatepäätöksessä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategiasta sovitut kehittämistoimenpiteet, toimivaltuudet ja vastuut.</p>	<p>Laki rikostorjunnasta Tullissa astui voimaan 1.6.2015 ja lakiin siirrettiin tullilaisissa olleet Tullin rikostorjuntaa koskevat säännökset. Säännöksiä ja Tullin toimivaltuuksia tarkennettiin vastaamaan esitutkintalaisissa, pakkokeinolaisissa ja poliisilaisissa säädettyä. Lailla varmistettiin jatkossakin Tullin ja poliisin toimivaltuuksien symmetrisyys.</p> <p>Tullin rikostorjunnan uusien kansainvälistä toimintaa tukevien toimivaltuuksien käyttöä tehostetaan koulutuksen avulla. Kansainvälisessä yhteistyössä on entistä enemmän painotettu yhteisten tutkintaryhmien käyttöä.</p> <p>Vuoden 2015 puolesta välistä alkaen on</p>

Vaikuttavuustavoitteet	Toimenpiteet	Toteuma 2015
		yhteistyössä Poliisin kanssa kehitetty pääkaupunkiseudun operatiivista viranomaisyhteistyötä (HEV). Tässä menettelyssä sovitaan mm. eri viranomaisten työnjako operatiivisessa toiminnassa. Tulli osallistuu valvontaviranomaisten yhteiseen kohdetorjuntamenettelyyn, jossa sovitaan eri viranomaisten operatiivisesta panostuksesta, johtosuhteista ja rikostorjuntakohteiden tai niiden osien vastuusuhteista.
Turvataan itärajan liikenteen sujuvuus ja tullivarmuus.	Kehitetään itärajan rajanylityspaikkojen kapasiteettia ja toimintaprosesseja viranomaisyhteistyössä.	Itärajan rajanylityspaikkojen kapasiteettia ja toimintaprosesseja on kehitetty viranomaisyhteistyössä. Tullin ja rajavartiolaitoksen välisen yhteistoimintamallin jatkokehitysvaihe otettiin käyttöön.

1.2.1.2 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Mittarit	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
Tulliselvitys				
Asiakkaiden odotusaika fyysisissä palvelupisteissä enintään (minuuttia)	15	15	15	Tavoite on toteutunut hyvin suurimmassa osassa maata. Palvelupisteissä, joissa vuoronumerojärjestelmän raportointitiedot ovat saatavilla, on palveltu keskimäärin yli 90 % asiakkaista alle 15min odotusajassa.
Neuvonta- asiakastukipalveluiden odotusaika enintään (minuuttia)	>3	<3	3	OC-kontaktienhallintajärjestelmästä on saatavilla odotusaikatoteumat 2 minuutin odotusajan mukaan. Kontaktimäärältään kahdessa merkittävimässä asiakastuki- ja neuvontapalvelussa 2 min odotusaika on alittunut pääosin: Tullineuvonnan toteuma oli 68 % ja Netti-ilmoittamisen tuen 67 %. Sähköisen palvelukeskuksen yritysasiakkaiden palvelun toteuma oli 89 %. Lupakeskuksen arvioitu toteuma oli 100 % (OC-järjestelmä ei ole siellä käytössä.)
Asiakastyytyväisyys tulliselvityksessä ¹⁾	3,7		4,0	Syksyllä 2015 tehdyssä tutkimuksessa asiakastyytyväisyys oli 3,68.
Sähköisten ilmoitusten %-osuus				
Saapuminen ja poistuminen	90	90	90	Toteuma oli noin 90 %.
Tuonti	92,3	95	95	Toteuma oli noin 95 %.
Vienti				
- tavanomainen vienti	78	100	100	Toteuma oli noin 100 %.
- tax free vienti	0	0	0	Toteuma oli 0 %. Kehittämishanketta ei ole käynnistetty.
Passitus	100	100	100	Toteuma oli 100 %.
Varastointi	0	0	0	Toteuma oli 0 %. Varastointimenettely sähköistetään UCC-aikataulussa.
Ahvenanmaan veroraja (FI)	86/81	80	80	Toteuma oli noin 80 %.
Sähköisten ilmoitusten käsittelyaika (%)				
Tuonnissa alle 1 h:ssa	95	94	95	Toteuma oli noin 95 %.

Mittarit	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
käsiteltyjen osuus				
Viennissä alle 1 h:ssa käsiteltyjen osuus	88	95	95	Toteuma oli noin 96 %.
Passituksessa alle 30 min käsiteltyjen osuus	100	100	100	Toteuma oli 100 %.
Sähköisessä palvelukeskuksessa ylönousseiden tulli-ilmoitusten määrä enintään (%)	16,6	16	14	Ei tiedossa.
Verotus				
Asiakastyytyväisyys ¹⁾				
Valmisteverotuksessa	3,6		4,0	Syksyllä 2015 tehdyssä tutkimuksessa toteuma oli 3,58.
Autoverotuksessa	3,24		4,0	Syksyllä 2015 tehdyssä tutkimuksessa toteuma oli 3,25.
Sähköisten ilmoitusten osuus (%)				
Valmisteveroilmoitukset	0	54	70	Toteuma oli 79 %.
Autoveroilmoitukset	80	80	80	Toteuma oli 80 %.
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista (%)				
Tulliverotuksessa (tullit + alv)	1,3	0,23	0,15	Toteuma oli 0,09 %.
Valmisteverotuksessa	0,06	0,02	0,02	Toteuma oli 0,02 %.
Autoverotuksessa	0,3	0,04	0,05	Toteuma oli 0,02 %.
Merenkulkumaksuissa	0,14	0,01	0,05	Toteuma oli 0,00 %
Oikaistujen ja tuomioistuimen muuttamien jälkikanto- sekä peruutus- ja palautuspäätösten osuus (%)				
Tulliverotuksessa (tullit + alv)	1,8	1,5	2,2	Toteuma oli 2,05 %.
Autoverotuksessa	3,5	5,1	2,5	Toteuma oli 5,9 %. KHO:n 19.12.2014 päätöksen johdosta vuonna 2015 jätettiin noin 17 000 oikaisuvaatimusta ja käsiteltiin noin 13 000 oikaisuvaatimusta.
Muutettujen valmisteveropäätösten osuus kaikista ensiverotuspäätöksistä (%)	2,8	4,0	2,5	Toteuma oli 2,6 %.
Käsittelyajat				
Autoverotuksessa				
- käteisasiakkaiden ajoneuvojen käsittelyajan mediaani (pv)	8	7	7	Toteuma oli 11 pv. Autoverotuksen oikaisuvaatimusten suuri määrä on vaikuttanut myös ensiverotukseen, koska ensiverottajat tekevät myös oikaisuja. Oletus on, että nousu käsittelyajoissa on tilapäinen.
- oikaisujen käsittelyaika (kk)	2	1,5	4	Toteuma oli 10 kk johtuen oikaisuvaatimusten suuresta määrästä.
Valmisteverotuksessa				
- asiakasaloitteisten oikaisu- ja jälkiverotus-hakemusten keskimääräinen käsittelyaika (kk)	2,6	4	2	Toteuma oli 2,5 kk.
Tullirikostorjunta				
Tullin paljastamat rikokset (kpl)	10724	9 789	11 000	Toteuma oli 9 656.
Tullin paljastamien rikosten	80,6	93,0	84,0	Toteuma oli 90,1 %.

Mittarit	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
selvittämistaso (%)				
Tullin takaisin saama rikoshyöty (M €) – uusi ²⁾	24,9	17,5	24,0	Toteuma oli 10,7 M €
Tullirikostorjunnan vaikuttavuus (M €)	31,0	126,2	33,0	Toteuma oli 15,9 M €
Tuoteturvallisuusvalvonta				
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan tarkastetut erät (kpl)	5 460	5 772	6 000	Toteuma oli 5 018 kpl.
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus (%)	20,7	19	23	Toteuma oli 19,5 %.
Riskianalyysi				
EU turvallisuus ja vaarattomuusriskianalyysi RIF (Suomen asettamat) (kpl)	45	25	55	Toteuma oli 24 kpl.
EU yhteinen riskienhallinta – CRMS RIF (Suomen asettamat) (kpl)	59	45	30	Toteuma oli 50 kpl
Saapuneista CRMS RIF – ilmoituksista toimenpiteisiin johtaneet (poimintaehto, tavarantarkastustoimeksianto, viranomaistiedonvaihto, haltuunotto, verotuspäätös) (%)	33	19	30	Toteuma oli 42,7 %.
Tarkastustoiminta				
Tullivalvonnan avainsuoritteet (kpl)	1 192 000	995 923	1 200 000	Toteuma oli 983 319 kpl. Laskua selittää liikennemäärien vähentyminen.
Harmaan talouden torjunta ³⁾				
Laaditut ilmiöselvitykset, HTSY ja velvoitteidenhoitoselvitykset (kpl)	1 090	484	500	Toteuma oli 634 kpl.
Harmaan talouden torjunta RIF (Suomen asettamat) (kpl)	9	11	14	Toteuma oli 20 kpl.
Saapuneista harmaan talouden torjunnan RIF ja AM – ilmoituksista toimenpiteisiin johtaneet (poimintaehto, tavarantarkastustoimeksianto, viranomaistiedonvaihto, haltuunotto, verotuspäätös) (%)	32	27	30	Toteuma oli 50,9 %.
Yritys- ja asiakirjatarkastukset (kpl)	292	311	312	Toteuma oli 333 kpl.
Varastotarkastukset (kpl)	288	289	250	Toteuma oli 273 kpl.
Joista jälkikantaa (1 000 €)	39	69	160	Toteuma oli 22 (1 000 €)
Paljastetut veropetosrikokset (kpl)	557	824	800	Toteuma oli 856 kpl
Talousrikoksissa takaisin saatu rikoshyöty (M€) ⁴⁾	1,88	3,45	1,5	Toteuma oli 0,65 M€
Torjutut veromenetykset				
Yritys- ja	59	19,7	21	Toteuma oli 65 M€.

Mittarit	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
asiakirjatarkastuksista seuraavat jälkikannot (M€)				

¹⁾ Asteikolla 1 – 5, tutkimus tehdään joka toinen vuosi.

²⁾ Muutettu vastaamaan poliisin laskutapaa. Samalla on luovuttu vanhasta laskentamallista.

³⁾ Harmaan talouden torjuntaohjelma oli voimassa vuosina 2012 – 2015.

⁴⁾ Perustuu aiempaan rikosyhödyn laskutapaan, koska nykymalli ei mahdollista tällä hetkellä talousrikosten erittelyä.

1.2.2 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.2.2.1 TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS

Mittarit	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
Tuottavuusindeksi ¹⁾	100,04	100	101,96	94,65
Taloudellisuusindeksi ²⁾	101,07	100	98,99	108,93
Toimitilamenot euroa / HTV ³⁾	6 477	6 293	6 789	6 145
Toimitilaneliömetrit / HTV ³⁾	36,8	35,8	34	33,9
Maksullisen toiminnan kannattavuus (%)				
julkisoikeudelliset suoritteet	2,1	6,2	-10,0	-2,8
liiketaloudelliset suoritteet	20,2	14,3	7,0	12,9

¹⁾ Suurempi parempi.

²⁾ Pienempi parempi.

³⁾ Toteumat otettu HTH-järjestelmästä. Toimitilamenoista on vähennetty poikkeukselliset Helsingin Satamalle takautuvasti joulukuusta 2008 maksetut Vuosaaren sataman vuokrat, jotka perustuivat KHO:n päätökseen tullilain 20 § tulkinnasta. Toimitilaneliömetreissä ei ole mukana maksullisiksi muuttuvia tullilain 20 § mukaisia ilmaistiloja.

Tullin tuottavuus- ja taloudellisuuskehitys on laskettu perustuen Tullin toteutuneisiin HTV- ja suoritemääriin sekä menoihin / kustannuksiin.

Tuottavuuslaskelma perustuu keskeisimpiin suoritteisiin verotuksen, ulkomaankaupan sujuvuuden ja yhteiskunnan suojaamisen osa-alueilla. Näitä suoritteita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa, jotta niistä on saatu vertailukelpoisia. Tuottavuusindeksi on laskettu jakamalla vuosittaiset suoritemäärät (varsinaiset ja painotetut) HTV-kertymällä (suurempi indeksiluku on parempi) ja taloudellisuusindeksit jakamalla vuotuiset menot / kustannukset suoritemäärillä (pienempi indeksiluku on parempi). Vertailuvuosi on 2014. Tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit on esitetty laitostasolla.

Tuottavuusindeksi oli 94,65 heikentyen selvästi edellisvuodesta ja alittaen valtiovarainministeriön ja Tullin välisen tulossopimuksen tavoitteen 101,96 (tulossopimuksessa indeksivuosi 100 oli vuosi 2013, jolloin vuoden 2015 tavoite 104 jaettuna vuoden 2014 tavoitteella 102 on 101,96). Viime vuonna Venäjälle suuntautunut liikenne ja kauttakulku vähenivät edelleen voimakkaasti, mikä näkyy tuottavuusluvuissa, kuten myös tuonti- ja vientitullausten ja laboratoriotutkimusten väheneminen. Samoin hieman ennakoitua suurempi HTV-toteuma vaikutti tuottavuuslukuun. Taloudellisuusindeksi heikkeni myös selvästi edellä mainituista syistä johtuen. Indeksilukuja tulkittaessa on huomattava, että ne voivat vaihdella vuosittain paljonkin sen mukaan kuinka ulkomaankaupan volyymit ja niistä johtuvat suoritteet muuttuvat – Tullin HTV-määrä ei josta nopeasti kuten eivät Tullin menotkaan, joten volyymien muuttuessa äkillisesti tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit voivat parantua tai heikentyä nopeastikin. Taloudellisuuslukua tulkittaessa Tullissa käynnistyneet isot tietojärjestelmähankkeet – tullausjärjestelmän uusiminen sidosjärjestelmään – lisää tulevina vuosina

kustannuksia, mikä voi heikentää lähivuosinakin taloudellisuusindeksiä huolimatta siitä, mihin suuntaan ulkomaankaupan volyymit muuttuvat tulevina vuosina.

Menojen, tuottavuuden ja taloudellisuuden indeksiluvut 2013-2015 (vuosi 2014 = 100)				Tulossopimus
	2013	2014	2015	VM/TH 2015
Menoindeksi	99,55	100,00	101,65	
Kustannusindeksi	102,46	100,00	101,43	
HTV-indeksi	101,34	100,00	98,39	
Suoriteindeksi	103,86	100,00	92,03	
Painotettu suoriteindeksi	101,38	100,00	93,12	
Tuottavuusindeksi:				
Varsinaiset suoritteet / HTV	102,49	100,00	93,53	
Painotetut suoritteet / HTV	100,04	100,00	94,65	101,96
Taloudellisuusindeksi				
Menot/varsinaiset suoritteet	95,86	100,00	110,46	
Menot /painotetut suoritteet	98,20	100,00	109,16	
Kustannukset/varsinaiset suoritteet	98,66	100,00	110,22	
Kustannukset/painotetut suoritteet	101,07	100,00	108,93	98,99

1.2.2.2 MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS

	TP 2013	TP 2014	TP 2015
JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET			
TUOTOT	1 977 073	1 922 282	1 688 292
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	37 804	35 831	39 167
- Henkilöstökustannukset	1 104 012	1 060 809	1 009 345
- Vuokrat	112 897	106 049	124 411
- Palvelujen ostot	180 730	207 101	208 535
- Muut kulut	50 895	43 712	39 314
Erilliskustannukset yhteensä	1 486 337	1 453 502	1 420 773
KÄYTTÖJÄÄMÄ	490 735	468 780	267 519
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	296 225	262 653	247 949
- Poistot	148 198	84 792	64 374
- Korot	5 474	2 896	1 899
Osuus yhteiskustannuksista	449 897	350 341	314 221
KOKONAISKUSTANNUKSET	1 936 235	1 803 843	1 736 294
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	40 838	118 439	-48 002
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	2,1%	6,2%	-2,84%
LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET			
TUOTOT	474 875	406 222	322 505
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	7 240	7 388	6 792
- Henkilöstökustannukset	190 405	197 276	153 715
- Vuokrat	21 652	21 876	21 575
- Palvelujen ostot	34 704	42 791	36 164
- Muut erilliskustannukset	38 798	6 986	5 052
Erilliskustannukset yhteensä	292 799	276 317	223 298
KÄYTTÖJÄÄMÄ	182 076	129 905	99 207
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	56 914	54 286	42 999
- Poistot	28 391	17 577	11 164
- Korot	966	629	329
Osuus yhteiskustannuksista	86 272	72 492	54 492
KOKONAISKUSTANNUKSET	379 070	348 809	280 756
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	95 805	57 413	41 749
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	20,17 %	14,13 %	12,9%
MAKSULLISET SUORITTEET YHTEENSÄ	TP 2013	TP 2014	TP 2015
TUOTOT	2 451 948	2 328 504	2 010 797
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	45 045	43 219	45 960
- Henkilöstökustannukset	1 294 417	1 258 085	1 163 060
- Vuokrat	134 548	127 924	145 986
- Palvelujen ostot	215 433	249 892	244 699
- Muut erilliskustannukset	89 692	50 699	44 366
Erilliskustannukset yhteensä	1 779 136	1 729 819	1 644 071
KÄYTTÖJÄÄMÄ	719 557	598 685	366 726
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	353 139	316 938	290 948
- Poistot	176 589	102 369	75 537
- Korot	6 440	3 525	2 228
Osuus yhteiskustannuksista	536 169	422 833	368 713
KOKONAISKUSTANNUKSET	2 315 305	2 152 651	2 017 050
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	136 643	175 852	-6 253
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	5,6%	7,6%	-0,3%

Omakustannushinnoittelusta poikkeavat julkisoikeudelliset suoritteet

Kasvisten laatu- ja terveystarkastukset

Pienille tuontierille (alle 50 kg) on asetettu alennettu valvontamaksu.

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
4.2 Terveystarkastus unioniin tuoduille kasviksille						
4.2.2 ensimmäisestä alle 50 kg tavaraerästä	90,25	45	-45,25	-50,14 %	29	-1 312,25 €
4.2.4 seuraavista alle 50 kg:n tavaraeristä	40,67	15	-25,67	-63,12 %	0	0,00 €
4.3.2 seuraavista tarkastettavista eristä	69,15	50	-19,15	-27,69 %	79	-1 512,85 €
4.4.1 Tarkempi tarkastus yhteisöön tuoduille kasviksille, kun tuontitarkastuksissa on havaittu puutteita. Alle 50 kg:n erät, tai erät joissa on vain pakkausmerkintäpuutteita	194,46	105	-89,46	-46,00 %	2	-178,92 €
4.5.1 Uusintatarkastus kunnostustoimenpiteiden jälkeen sekä yhteisöstä että muualta tuoduille kasviksille. Alle 50 kg:n erät, tai erät joissa on vain pakkausmerkintäpuutteita	85,65	45	-40,65	-47,46 %	1	-40,65 €
Yhteensä	480,18					-3 044,67 €

Ennakkoratkaisut

Ennakkoratkaisujen omakustannushintaa alhaisemman veloituslaskelman perusteena on toisaalta se, että on Tullin ja samalla Suomen valtion edun mukaista pyrkiä edistämään ennakkoratkaisujen pyytämistä epäselvissä tapauksissa. Tällä tavoin voidaan välttää resursseja kuluttavaa jälkikäteen tapahtuvaa selvitystyötä, jälkikantoja ja mahdollisesti myös oikeuskäsittelyjä, joista aiheutuu kustannuksia sekä valtiolle että asiakkaalle. Toisaalta kyse on myös siitä, mitä asiakkailta voidaan kohtuudella veloittaa heidän pyrkimyksistään hakea ennakkoratkaisua verotusta koskevaan ongelmaansa.

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
1.1 Valmisteverotusta koskeva ennakko ratkaisu						
1.1.1 Joka on vaatinut tullilaboratorion tutkimuksen	536,9	500	-36,9	-6,87 %	5	-184,50 €
1.1.2 Joka ei ole vaatinut tullilaboratorion tutkimusta	414,88	350	-64,88	-15,64 %	18	-1 167,84 €
1.2. Muu verotusta koskeva ennakkoratkaisu						

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä	Kate €	Kate- %	Myynti	Kate yhteensä
1.2.1 Kun kysymys on kaupallisesta toiminnasta	1073,79	500	-573,79	-53,44 %	11	-6 311,69 €
1.2.2 Kun hakijana on yksityishenkilö eikä kysymys ole kaupallisesta toiminnasta	524,7	150	-374,7	-71,41 %	144	-53 956,80 €
1.3 Päätös olla antamatta ennakkoratkaisua	390,47	50	-340,47	-87,19 %	14	-4 766,58 €
Yhteensä						-66 387,41 €

Rekisteröintiä ja verotusta koskevat päätökset

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
2.1.1 Rekisteröidyksi autoverovelvolliseksi hyväksymistä koskevat päätökset	1704,24	1600	-104,24	-6,12 %	8	-833,92 €
2.1.3 Edellä mainittua rekisteröintihakemusta koskeva hylkäävä päätös	1704,24	200	-1504,24	-88,26 %	0	0,00 €
Yhteensä						-833,92 €

Valmisteverotuslakiin perustuvat luvat

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
2.2. Valmisteverotuslaissa tarkoitettua valtuutettua varastonpitäjää koskevat luvat						
2.2.3 Valmistajaa, jolla on vain kotimaan toimituksia, koskeva lupa	247,18	100	-147,18	-59,54 %	12	-1 766,16 €
2.4 Valmisteverotuslaissa tarkoitettua rekisteröityä vastaanottajaa koskevat luvat						
2.4.2 Vain kansallisia valmisteveroja koskeva lupa	528,76	500	-28,76	-5,44 %	10	-287,60 €
2.8 Edellä 2.2.1 – 2.6 kohtia koskevaan hakemukseen annettava hylkäävä päätös	296,92	150	-146,92	-49,48 %	0	0,00 €
Yhteensä						-2 053,76 €

Tullilaboratorion suoritteet

Tullilaboratorion suoritteissa on tutkimuskohteittain huomioitu pienille tuontierille alennettu tutkimushinta, jottei tutkimushinta on suhteeton tuontierän arvoon verrattuna. Tuontierän arvoksi on määritelty enintään 1500 euroa.

Suorite	Omakustannushinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
1.1.3 Elintarvikelain säädännön soveltamisalaan kuuluvat tavarat	431,14	250	-181,14	-42,01 %	83	-15 034,62 €
1.2.3 Siipikarjan vesipitoisuus	431,14	250	-181,14	-42,01 %	0	0,00 €
1.3.3 Muut tavarat	349,8	200	-149,8	-42,82 %	28	-4 194,40 €
Yhteensä						-19 229,02 €

1.2.3 HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2015	Toteuma 2015
Työhyvinvointi-indeksi (Työterveyslaitoksen tutkimus) ¹⁾	13,1		13,3	Kyselyä ei tehty 2015.
Esimiestoimintaindeksi (Työterveyslaitoksen tutkimus) ²⁾	3,6		3,9	Kyselyä ei tehty 2015. VM:n asettama selvitysryhmä teetti THL:llä henkilöstökyselyn joulukuussa 2014, jonka mukainen yleisarvosana oli 3.7.
Sairauspoissaolojen määrä (päivää / HTV)	11,9	11,4	11,0	Toteuma oli 11,3 pv / HTV
1 – 3 päivää kestävien sairauspoissaolojen määrä (päivää / HTV)	3,64	3,96	2,2	Toteuma oli 4,2 pv / HTV
Työterveyspalvelun bruttomenot (euroa / HTV)	582	600	530	Toteuma oli 653 euroa / HTV.
Keskimääräinen eläköitymisikä		62,0	63	Toteuma oli 62,7 vuotta
Lähtövaihtuvuus (%)		4,9 %	5,0 %	Toteuma oli 5,7 %
Koulutustasoindeksi (asteikko on 1,5 – 8) ³⁾	4,6	4,6	4,7	Toteuma oli 4,4
Koulutuspäiviä / HTV	6,5	7,5	8,0	Toteuma oli 7,1 pv / HTV

¹⁾ Asteikolla 1 – 20 (Suomen keskiarvo oli 13,7). Tutkimus tehdään joka toinen vuosi; viimeisin tutkimus tehtiin keväällä 2013. Tullissa henkilöstön työhyvinvointia ja työtyytyväisyyttä on mitattu aikaisemmin Medivireen kehittämällä Terve Organisaatio –kyselyllä ja viimeksi vuonna 2013 Työterveyslaitoksen kehittämällä Parempi työyhteisö -kyselyllä. Vuonna 2013 toteutettuun Parempi työyhteisö –kyselyyn VM-baron inhimillisen pääoman mittarit otettiin sellaisenaan mukaan.

²⁾ Asteikolla 1 – 5. Tutkimus tehdään joka toinen vuosi.

³⁾ Asteikolla 1,5 – 8.

Taulukon lukuarvot ovat luonteeltaan enemmän seurantaindikaattoreita kuin tavoitelukuja, koska yksittäisten tavoitearvojen asettaminen mm. eläköitymisikälle, lähtövaihtuvuudelle ja koulutustasolle ja koulutuspäivien määrälle ei ole kovin mielekästä – kyse on enemmän kehityksen seuraamisesta ja tarvittaessa suuntaamisesta haluttuun suuntaan kuin tietyn tavoiteluvun määrittämisestä. Inhimillisen pääoman mittareita ei raportoida, koska työtyytyväisyyskyselyä ei tehty 2015.

Henkilöstömäärä, rakenne ja kulut

Tullissa työskenteli vuoden 2015 lopussa yhteensä 2 212 henkilöä. Naisten osuus Tullin henkilöstöstä oli 46,7 prosenttia.

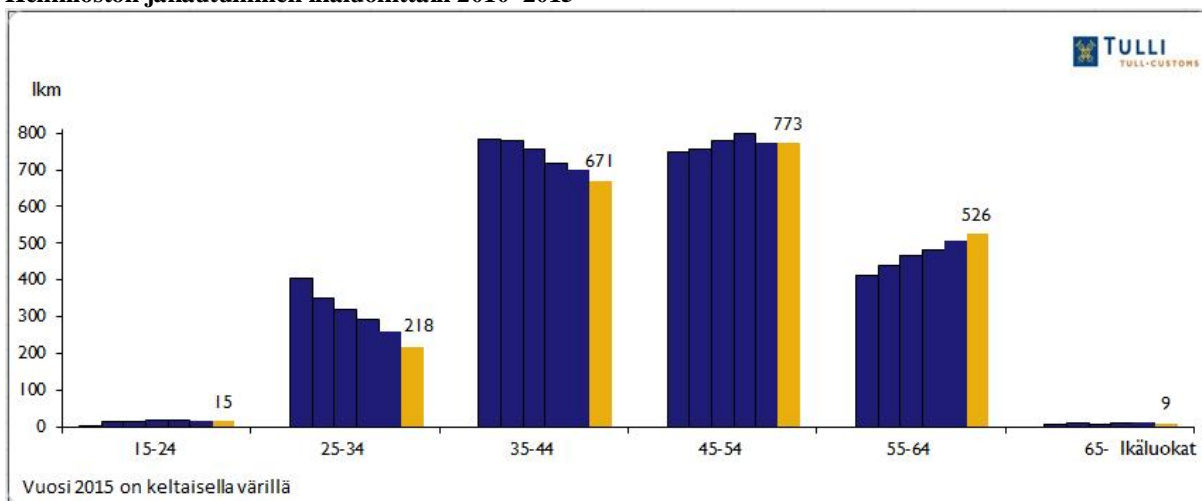
Todellisia työpanoksia mittaava henkilötyövuosimäärä oli 2 202 ilman ylitöitä ja varallaoloa (Kieku). Henkilötyövuosimäärä laski 1,4 % edellisestä vuodesta. Ylitöiden ja varallaolon määrä oli 23 henkilötyövuotta.

Henkilöstömäärä 2013-2015

	2015	muutos-%	2014	muutos-%	2013
Henkilöstön lukumäärä	2212	-2,5 %	2269	-2,2 %	2319
HTV	2202	-1,4 %	2234	-1,5 %	2267

Tullin henkilöstön keski-ikä vuonna 2015 oli 47,2 vuotta. Henkilöstöstä 59,1 prosenttia oli vuoden lopussa vähintään 45 vuotta. Suurin yksittäinen ikäryhmä oli 45 - 54-vuotiaat, joita oli henkilöstöstä 35 prosenttia.

Henkilöstön jakautuminen ikäluokittain 2010–2015

Tullin koulutustasoindeksi vuonna 2015 oli 4,4. Korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 25,6 prosenttia henkilöstöstä vuoden lopussa.

Henkilöstön koulutustasoindeksi 2013-2015

Koulutustaso	2015	2014	2013
naiset	4,5	4,8	4,8
miehet	4,2	4,5	4,4
Yhteensä	4,4	4,6	4,6

Tullin henkilöstön koulutusrakennetta tarkastellaan Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaisesti. Koulutustasoindeksin asteikko on 1-8; jos keskiarvo on 7, niin henkilöt ovat suorittaneet ylemmän korkeakoulututkinnon

Henkilöstökoulutus sisältää sekä Tullin oman koulutuksen että ulkopuoliseen koulutukseen osallistumisen. Yhteenlaskettu henkilöstökoulutuksen laajuus vuonna 2015 oli 7,1 työpäivää henkilötyövuotta kohden.

Henkilöstön koulutuspanostus 2013-2015

Koulutuspanostus	2015	2014	2013
työpäivää / htv kohden	7,1	7,5	6,5

Lähes kaikki tullilaiset, 96,3 % henkilöstöstä, työskentelevät virkasuhteessa. Määräaikaista palvelussuhteita oli vuonna 2015 kaikista palvelussuhteista 3,8 %, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 4,8 %. Tullin vakinaisten palvelussuhteiden suhteellinen osuus oli 96,2 %. Kokoaikaisesti Tullin henkilöstöstä työskenteli vuonna 2015 noin 94,5 %, kun vastaava luku vuonna 2014 oli 94,3 %.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä ja suhteellinen osuus 2013–2015

Vakinaiset	2015	%-osuus	2014	%-osuus	2013	%-osuus
hlö määrä	2128	96,2 %	2159	95,2 %	2195	94,7 %
naiset	990	44,8 %	1002	44,2 %	1001	43,2 %
miehet	1138	51,4 %	1157	51,0 %	1194	51,5 %

Määräaikaiset	2015	%-osuus	2014	%-osuus	2013	%-osuus
hlö määrä	84	3,8	110	4,8 %	124	5,3 %
naiset	44	2,0	57	2,5 %	70	3,0 %
miehet	40	1,8	53	2,3 %	54	2,3 %

Palvelussuhteiden koko- ja osa-aikaisuus 2013–2015

	2015	2014	2013
Kokoaikaiset	2091	2139	2165
%-osuus	94,5 %	94,3 %	93,4 %
Osa-aikaiset	121	130	154
%-osuus	5,5 %	5,7 %	6,6 %

Vuonna 2015 Tullin kokonaistyövoimakustannukset olivat 118,1 miljoonaa euroa eli hieman vähemmän kuin edellisenä vuotena. Palkkasumma oli 96,6 miljoonaa euroa. Tehdyn työajan palkkojen osuus oli 76,6 % palkkasummasta.

Välilliset työvoimakustannukset, jotka sisältävät muun muassa loma-ajan palkat, lomarahat, koulutusajan palkat, sairausajan palkat jne., olivat kertomusvuonna 44,2 miljoonaa euroa, 2,0 % edellisvuotta vähemmän. Henkilötyövuoden hinta oli 53 769,70 euroa nousten 1,8 % edellisvuodesta.

Työvoimakustannukset 2013-2015

	2015	2014	2013
Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, (%)	77,2 %	76,7 %	75,9 %
Kokonaistyövoimakustannukset euroa	118 143 933	118 289 441	118 479 331
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	76,6 %	75,4 %	74,6 %
Välilliset työvoimakustannukset (euroa)	44 176 062	45 091 281	45 369 185
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista (%)	59,7 %	61,6 %	62,1 %

Sairauspoissaolojen lukumäärä vuonna 2015 oli 24 891 työpäivää, mikä on 2,2 % edellisvuotta vähemmän. Tullilainen oli sairauden takia pois töistä keskimäärin 11,3 työpäivää viime vuoden aikana.

Työhyvinvointia kuvaavia lukuja 2013-2015

	2015	2014	2013
Työtyytyväisyysindeksi (Parempi Työyhteisö -kyselyn avainluku)	ei mitattu	ei mitattu	13,1
Sairauspoissaolot työpäivää/htv	11,3	11,4	11,9
Sairaustapauksien lkm	6 077	5 997	6 171
Työterveyshuolto (euroa/HTV)	427,7	386,9	372,2
Terveysprosentti	23,8	22,1	27,6

Tahti-järjestelmään Kieku-järjestelmästä siirtyneissä tiedoissa vuosina 2014 - 2015 on havaittu virheellisyyksiä sairauspoissaoloihin liittyvissä tiedoissa, jonka vuoksi näiden osalta on käytetty Kiekusta saatavia tietoja.

1.2.4 TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT HANKKEET

Hanke	Strategia-asiakirjan tavoite, johon hanke liittyy	Toteuma 2015
EU:n tullilainsäädännön uudistukseen liittyvän vuosille 2015–2020 ajoittuvan tietojärjestelmähankkeen käynnistäminen.	Ulkomaankaupan sujuvuus, palvelukyky	Tulli on aloittanut kilpailutusmenettelyn uuden tullausjärjestelmän toimittajan valitsemiseksi aikataulutavoitteen ollessa toimittajan valitseminen vuoden 2016 ja 2017 vaihteessa. Tullille myönnettiin vuoden 2015 talousarvioon 54,2 miljoonan euron valtuus uudistuksesta aiheutuvien sitoumusten tekemiseksi.
Valmisteverotuksen valtiontukien valvonnan (energiaverotuet) toteuttaminen valtiontukimääräysten mukaisesti.	Verotuksen oikeellisuuden varmistaminen.	Komission asetuksen 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) mukaisten valtiontukisääntöjen tulkintaa sekä niiden noudattamisen valvontaa kehitettiin Tullissa vuoden 2015 aikana yhteistyössä valmisteverotuksen, luotonhallinnan ja yritystarkastuksen kesken. Tullissa ryhmäpoikkeusasetuksen valtiontukisääntöjä tulee noudattaa energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautuksessa, yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron alennuksessa, sekä teollisuuden ja konesalien saamassa alemmassa sähköverossa (sähköveroluokka II). Kehitystyössä kiinnitettiin viime vuonna erityisesti huomiota siihen, että ryhmäpoikkeusasetuksen tulkinnanvaraisten kohtien osalta saataisiin luotua yhtenäinen näkemys Tullin eri yksiköiden kesken, sekä siihen, miten valvontatyö jakaantuu valmisteverotuksen, luotonhallinnan ja yritystarkastuksen kesken.
Harmaan talouden torjuntaohjelman toteuttaminen vuonna 2015.	Yhteiskunnan suojaaminen, verotuksen oikeellisuuden varmistaminen, tasapuolisten kilpailuedellytysten takaaminen	Harmaan talouden torjuntaan laadittua toimintaohjelmaa on toteutettu suunnitellusti vuosien 2012 – 2015 kuluessa. Projektit on pääasiallisesti päätetty ja projekteissa toteutetut suoritteet tai havaitut parhaat käytänteet jatkuvat resurssit huomioiden normaalina työnä tai tehostetun valvonnan jaksoina. Ohjelman projektien kautta on pyritty tukemaan laillista yritystoimintaa ja tervettä kilpailua ja turvaamaan verojen ja maksujen kertymistä. Osana Tullin harmaan talouden torjuntahanketta on kehitetty arviointimeteodeja sekä laadittu Tullin verovajearviota. Tullin harmaan talouden torjunnan välittömästi mitattavissa oleva fiskaalinen vaikuttavuus, joka koostuu esitetystä jälkikannoista, torjutuista veromenetyksistä sekä talousrikosten osalta takaisin saadusta rikoshyödystä oli vuonna 2015 yhteensä noin 71,6 m€ ja torjuntaohjelman kuluessa vuosina 2012-2015 yhteensä noin 212,82m€. Tullin harmaan talouden torjuntahankkeen analyysityön pohjalta on marraskuussa 2014 osoitettu virka-apupyynnö Ruotsin viranomaisille, mikä johti 20.4.2015 Ruotsissa yhteensä SEK 142 418 515 (verotuspäivän keskikurssilla n. 15,31m €) jälkiverotuspäätökseen. Samasta asiakokonaisuudesta Suomessa tehtiin tammikuussa 2015

Hanke	Strategia-asiakirjan tavoite, johon hanke liittyy	Toteuma 2015
		<p>noin 5,55m €jälkiverotuspäätös.</p> <p>Tullin HTT -toimintasuunnitelman laskennallinen vaikuttavuus oli vuonna 2015 55,33m € ja torjuntaohjelman kuluessa vuosina 2012-2015 yhteensä 93,42m €</p>
<p>Itärajan rajanylityspaikkojen ja -prosessien kehittäminen.</p>	<p>Johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen, ulkomaankaupan sujuvuus</p>	<p>Rajanylityspaikkojen infrastruktuuria ja rajanylityskapasiteettia on kehitetty Vaalimaan, Nuijamaan, Imatran ja Niiralan rajanylityspaikoilla. Lisäksi rajanylityspaikkojen jatkokehittämiseen on myönnetty ENI-rahoitusta ja hankesuunnittelu on käynnistetty.</p> <p>Hamina – Vaalimaa moottoritie urakkaan liittyvien kaistajärjestelyjen yksityiskohtainen suunnittelu ja rakentaminen on aloitettu Vaalimaalla. Liikennejärjestelyt ja odotusalue valmistuvat 2017 alussa. Tavaraliikenteen ennakkovarauspalvelun kokeilua jatkettiin Liikenneviraston kanssa kevääseen 2017 saakka.</p> <p>Tulli ja Rajavartiolaitos ovat käynnistäneet alunperin Nuijamaan rajanylityspaikalla yhteistyön, jossa kumpikin tekee toisen lukuun toisen vastuulle kuuluvia tehtäviä. Tänä hanketta on laajennettu ns. Nuija I ja Nuija II mallien mukaisesti muuallekin. Toimilla tähdätään liikenteen sujuvuuden parantamiseen, resurssien käytön tehostamiseen sekä valvonnan kattavuuden lisäämiseen.</p> <p>Osana itärajan toiminnan kehittämistä on Tullissa lähdetty aktiivisesti kehittämään maarajan kaupallisen liikenteen liikennemuotokohtaista riskianalyysiä sekä matkustajaliikenteen kohdevalintaa.</p>
<p>Virosta Suomeen matkustajatuomisina tuotavien suurten alkoholiuomamäärien valvonta.</p>	<p>Yhteiskunnan suojaaminen, verotuksen oikeellisuuden varmistaminen, tasapuolisten kilpailuedellytysten takaaminen</p>	<p>Alkoholin matkustajatuonnin valvontaa on tehostettu erityisesti suurten ja potentiaalisesti kaupallisiin tarkoituksiin päätyvien alkoholierien osalta. Valvonnan tehostamista varten Tulli rekrytoi alkuvuonna lisäresursseja tarkoitukseen myönnetyn lisämäärärahan turvin. Alkoholiuomien matkustajatuonnin valvontaa toteutettiin sekä normaalina päivittäistoimintana että erityisten valvontaoperaatioiden muodossa. Valvontatoimien tuloksena veroharkintaan on toimitettu 509 tapautta, joissa oli yhteensä 267 089 litraa alkoholituotteita. Alkoholiuomiin kohdistuvia haltuunottoja oli 68 kpl matkustajatuonnissa ja 12 kpl rahtiliikenteessä. Matkustajatuonnin osalta haltuunotettuja alkoholituotteita oli 29 206 litraa ja rahdissa 1426 litraa.</p>
<p>Tullin valvonnan tehostaminen integroimalla tietovirrat tukemaan toimintaprosesseja.</p>	<p>Yhteiskunnan suojaaminen, verotuksen oikeellisuuden varmistaminen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen, palvelukyky, tehokkuus.</p>	<p>Tehtävien ja resurssien hallinnan järjestelmän (TERHO) kehitystyö ja hankintaprosessi on käynnistetty. Edellä todetun modernin prosessinhallinnan sovelluskehikon ja dokumentinhallintajärjestelmän kehitystyö sisältää myös toimintatapojen kehittämistä.</p>
<p>Autoverotuksen käteisasiakkaiden verotusprosessin kehittäminen ja sen edellyttämien</p>	<p>Palvelukyky, tehokkuus</p>	<p>Autoverotuksessa on viimeisen parin vuoden aikana sähköisen asioinnin laajentamiseen. Sähköinen käyttöönottoilmoitusjärjestelmä (AKI) otettiin käyttöön</p>

Hanke	Strategia-asiakirjan tavoite, johon hanke liittyy	Toteuma 2015
menettelysäännösten valmistelu.		<p>keväällä 2015 ja käteisasiakkaiden sähköinen asiointipalvelu (Netti-move) otetaan käyttöön 29.2.2016. Nettin-moven käyttöönoton yhteydessä verokäsittelyä ryhdytään muuttamaan paikkakunta-kohtaisesta verottamisesta valtakunnallisten työjonojen malliin. Sähköistämisen myötä verovelvollisten käyntiasioinnin tarve Tullin toimipisteissä vähenee ja tiskipalveluita pystytään supistamaan. Sähköistäminen tehostaa ja nopeuttaa sekä verokäsittelyä että yksinkertaistaa asiakkaan autoveroasiointia ja siten vähentää hallinnollista rasitetta.</p>
<p>Tullin analyysi- ja tiedustelutoiminnon uudelleen organisoiminen Tullin kohdevalintatoiminnon tehostamiseksi sekä yhtenäisen toimintatavan varmistamiseksi. Otetaan huomioon VN periaatepäätöksessä järjestäytyneen rikollisuuden strategiasta sovittu toimintaperiaate: järjestäytyntä rikollisuutta torjutaan suunnitelmallisesti poliisin koordinoimana. Huolehditaan PTR-viranomaisten saumattomasta yhteistyöstä ja päällekkäisen työn estämisestä mm. hyödyntämällä ja kehittämällä kohdevalintamenettelyä.</p>	<p>Johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen, yhteiskunnan suojaaminen, verotuksen oikeellisuuden varmistaminen, ulkomaankaupan sujuvuus ja yhteistyön kehittäminen.</p>	<p>Tullin analyysi ja tiedustelutoiminto (ATI) aloitti toimintayksikkönä toimintansa 1.1.2015. Perustetussa toimintayksikössä on huomioitu Tullin kohdevalinnan eri prosessit. ATI vastaa Tullin kaupalliseen liikenteeseen kohdistaman riskianalyysin toteuttamisesta sekä ohjauksesta. Lisäksi ATI toteuttaa ja vastaa Tullin valtakunnallisesta matkustajaliikenteen kohdevalinnasta sekä rikostiedustelun operatiivisesta ja strategisesta analyysistä. Tullin matkustajaliikenteen kohdevalintaa toteutetaan PTR-rakenteen yhteydessä tiiviissä yhteistyössä muiden PTR-viranomaisten kanssa. ATIn perustamisen myötä kaupallisen ja matkustajaliikenteen analyysi ja kohdevalinta ovat prosessuaalisesti ja organisatorisesti yhden valtakunnallisen toimintayksikön vastuulla, jonka myötä yhteiskunnan suojaamisen ja verotuksen oikeellisuuden turvaaminen pystytään huomioimaan ja turvaamaan kohdevalinnan kautta tehokkaasti.</p> <p>Vuoden 2015 aikana on ATIn prosesseja sekä rajapintoja määritetty vastaamaan uuden organisaation asettamia edellytyksiä. ATI on edelleen ollut mukana muiden PTR-viranomaisten kanssa PTR-rikostiedusteluyksiköiden johtamisen ja raportoinnin kehittämisessä. Samaan aikaan on muun muassa PTR-sektorilla voimakkaasti kehitetty matkustajatietojen analyysin ja käsittelyn prosesseja. Tullin edustajana ATI on osallistunut poliisin PNR/PIU-hankkeeseen useassa työryhmässä ja ollut mukana aloittamassa PTR-toiminteesta valmistelua uuden PNR-direktiiviin liittyvän lainsäädännön implementoinnissa sekä uuden matkustajaliikenteen PIU-yksikön organisoinnissa. Tullin matkustajatietojärjestelmä HAAVI on otettu käyttöön loppuvuodesta 2015 ja sillä pystytään tehostamaan matkustajatietojen käsittelyä. Myös kaupallisen riskianalyysin alueella on sisään ajettu uutta tietojärjestelmää (RITU) vuoden 2015 aikana.</p> <p>Tullin tutkinta –toimintayksikkö sekä analyysi ja tiedustelu –toimintayksikkö (ATI) osallistuvat säännöllisesti Keskusrikospoliisin koordinoimiin valtakunnallisiin vakavanrikollisuuden kohdetorjuntakokouksiin sekä tarvittaessa Keskusrikospoliisin kutsusta ylimääräisiin kohdetorjuntakokouksiin. Lisäksi Tullin rikostutkinta sekä tiedustelu ja analyysi osallistuvat säännöllisesti</p>

Hanke	Strategia-asiakirjan tavoite, johon hanke liittyy	Toteuma 2015
		huumerikostorjunnan työryhmän työskentelyyn Keskusrikospoliisin johdolla. Operatiivisella tasolla Tullin tutkinta sekä ATI ovat osallistuneet PTR-yhteistyön puitteissa Tullin toimialaan kuuluvan rajat ylittävän vakavan rikollisuuden torjuntaan muun muassa perustamalla yhteisiä tutkintaryhmiä taikka koordinoimalla muulla tavoin yhdessä poliisihallinnon eri yksiköiden kanssa suoritettavia esitutkinta- tai tiedonhankintatoimenpiteitä kansainvälinen viranomaisyhteistyö huomioon ottaen.

Tullin avainlukuja

	2013	2014	2015	Muutos % verrattuna 2014
Ulkomailta saapuneet matkustajat	33 144 994	31 619 165	29 689 017	-6,10 %
Alusliikenteessä	9 158 270	9 126 269	9 299 976	1,90 %
Lentoliikenteessä	7 049 176	7 319 053	7 433 039	1,56 %
Juna- ja maantieliikenteessä	15 754 236	14 038 024	11 946 270	-14,90 %
Ulkomailta saapuneet				
Laivat	24 143	23 859	23 865	0,03 %
Lentokoneet	71 284	71 146	70 805	-0,48 %
kuormatut kuorma-autot, kontit ja perävaunut	1 087 885	1 040 814	915 062	-12,08 %
Ulkomaankauppa	114 454	113 743	107 740	-5,28 %
Tuonti (milj.€)	58 407	57 769	54 215	-6,15 %
Vienti (milj.€)	56 048	55 973	53 525	-4,37 %
Tullin kantamat verot (Luvut tuhatta euroa)	10 257 664	10 246 968	10 360 538	1,11 %
Tuonnin perusteella kannettavat verot	2 370 371	2 394 956	2 353 171	-1,74 %
Autovero	926 784	909 890	876 831	-3,63 %
Valmisteverot	6 572 684	6 562 808	6 810 734	3,78 %
Muut verot ja maksut ja sekalaiset tulot	190 505	183 510	127 841	-30,34 %
Muille viranomaisille tilittävä kanto	72 764	68 470	67 741	-1,06 %
EU:lle tilittävät omat varat netto	124 556	127 333	124 100	-2,54 %
Tulliselvitys ja verotus				
Kolmansien maiden	1 744 126	1 768 485	1 714 089	-3,08 %
Tuontitullaukset	749 126	815 596	794 513	-2,58 %
Vientitullaukset	995 000	952 889	919 576	-3,50 %
Sisäkaupan	337 449	306 051	288 374	-5,78 %
Tuonti-ilmoitukset	263 273	232 608	212 576	-8,61 %
Vienti-ilmoitukset	74 176	73 443	75 798	3,21 %
Autoveropäätökset	146 865	144 351	150 748	4,43 %
Uudet ajoneuvot	119 604	120 672	123 489	2,33 %
Käytetyt ajoneuvot	27 261	23 679	27 259	15,12 %
Valmisteverotuspäätökset	34 287	36 178	38 149	5,45 %
Passitukset aloitetut/päätetyt	720 958	620 304	381 669	-38,47 %
- joista aloitettujen TIR-carnet osuus	203 705	108 460	32 558	-69,98 %
Yhteiskunnan suojaaminen				
Tietoon tulleet rikokset	10 724	9 789	9 656	-1,36 %
Selvitetyt rikokset	8 645	9 067	8 696	-4,09 %
Selvitysprosentti %	81 %	93 %	90 %	-3,16 %
Tullilaboratorion tutkimat näytteet	15 918	13 757	12 992	-5,56 %

1.3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.3.1 RAHOITUKSEN RAKENNE JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tullin toimintamenojen momentin 28.10.02 talousarviokehys vuodelle 2015 oli 170 776 000 euroa. Edelliseltä vuodelta siirtyi määrärahaa 9 230 369 euroa. Tullin nettomenot olivat 170 621 406 euroa, jossa oli lisäystä 2 693 709 euroa verrattuna edellisvuoteen. Vuodelle 2015 siirtyi määrärahaa 9 384 964 euroa.

Tullin nettomenot jakautuivat suhteessa niin, että palkkamenot olivat 68 %, muut toimintamenot 31 % ja investoinnit 1 %.

28.10.63.2 Takaisin maksetut verot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 2 600 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 2 003 845 euroa.

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 2 700 000 euroa. Määrärahasta siirrettiin vuoden aikana 2 000 000 Verohallinnolle. tulli käytti määrärahaa 382 110 euroa.

28.10.97 Autoveron vientipalautus (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 3 000 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 2 051 258 euroa.

28.91.41.2 Energiaverotuki (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa Tullille myönnetty 220 000 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 209 908 321 euroa elinkeinoelämän tukemiseen.

Tulomomentille 12.28.10 Tullin tulot arvioitiin kertyvän tuloja 4 013 000 euroa. Toteutunut kanto oli 2 314 008 euroa, mikä oli 382 419 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Maksullisten suoritteiden tuotoiksi arvioitiin 2 460 000 euroa toteutuman ollessa vajaat 449 000 euroa pienempi. Muiden viranomaisten puolesta kannetuista tuloista saatavia kantopalkkioita arvioitiin kertyvän 153 000 euroa, toteutuma oli 95 270 euroa. Muiksi sekalaisiksi tuloiksi arvioitiin 1 400 000 euroa toteutuman ollessa 207 667 euroa. Vuodesta 2014 alkaen virhemaksuja ei enää kirjattu ao. tulomomentille, mikä selittää sekalaisten tulojen toteuma-arvion ja toteuman välisen suuren eron.

Tulomomentille 12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot arvioitiin kertyvän tuloja 46 300 000 euroa ja lisätalousarviossa arviota alennettiin 6 900 000 eurolla. Toteutuma oli 41 486 342 euroa.

Tulomomentilla 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista kanto oli 25,3 miljoonaa euroa negatiivinen, mikä johtuu momentille vähennyksenä kirjatusta ja Neste Oil Oy:lle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen perusteella palautetusta biopoltoaineiden jakeluvaihteen seuraamusmaksusta 43,9 miljoonaa euroa. Palautus kirjattiin tulomomentin vähennykseksi valtiovarainministeriön budjettiosaston ohjeiden mukaisesti.

1.3.2 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 44,3 milj. euroa, mikä on 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena. Maksullisen toiminnan tuottoja kertyi reilut 2 miljoonaa euroa, joista maksullisten suoritteiden kate oli -0,3 %; liiketaloudellisten suoritteiden kate oli 12,9 % ja julkisoikeudellisten suoritteiden kate oli -2,8 %.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 171,9 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Suurin kuluerä olivat henkilöstökulut 115,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vähennys johtui henkilömäärän pienenemisestä. Vuokrakulut kasvoivat 3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna, mitä selitti takautuvasti

Helsingin Satamalle maksettu vuokra Vuosaaren sataman tullilain 20 § mukaisiksi ilmaistiloiksi tulkituista toimitiloista, jotka Korkeimman Hallinto-oikeuden talvella 2015 tulleen päätöksen mukaan eivät kaikki olleet ilmaistiloja. Palvelujen ostot olivat 30,2 miljoonaa euroa, mikä on 4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Kasvu aiheutui pääosin ICT-menorakenteen muuttumisesta Tullin siirtyessä käyttämään Valtorin palveluja 1.5.2014 alkaen. Valmistus omaan käyttöön sisältää itse valmistettujen tietojärjestelmien kustannukset, jotka on laskettu kuhunkin järjestelmään käytetyn työajan ja henkilöiden palkkakustannusten perusteella. Valmistus omaan käyttöön oli 4,5 miljoonaa euroa, mikä on 2,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Ostot aineista, tarvikkeista ja tavaroista tilikauden aikana kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 miljoonaa euroa ollen 5 miljoonaa euroa. Poistojen osuus oli 6,8 miljoonaa euroa, mikä on 1,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 938 000 euroa, mikä on nettomääräisesti 570 000 euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Eroa selittää Helsingin Satamalle maksetut viivästyskorot Vuosaaren sataman tullilain 20 § mukaisiksi ilmaistiloiksi tulkituista toimitiloista.

Satunnaiset tuotot ja kulut olivat nettomääräisesti 153 000 euroa positiiviset saldon ollessa edellisvuonna 112 000 negatiivinen.

Siirtotalouden kulut olivat 209,9 miljoonaa euroa, mikä on 33,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena johtuen energiaverotuen muutoksista.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista olivat yhteensä 10,1 miljardia euroa, mikä on 46,7 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteveroa kannettiin 153 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna johtuen lähinnä verotasomuutoksista. Tupakkaveroa kannettiin 95 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna; vuotuisista tupakkaveron korotuksista johtuen valmisteverottomia varastoja pitävät yritykset ovat harkinneet, milloin heidän on kannattanut ottaa tuotteet varastoistaan myytäväksi kulutukseen, jolloin samalla ylittyy verotuskynnys, mikä on heiluttanut tupakkaveron kuukausittaisia kertymiä voimakkaasti. Nestemäisten polttoaineiden verojen kanto kasvoi 43 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Makeis-, jäätelö- ja virvoitusjuomaveroa kannettiin 250 miljoonaa euroa eli miltei sama määrä kuin edellisvuonna. Jäteveroa kannettiin 11,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna, mikä selittyyneen etupäässä sillä, että laki toimi niin kuin sen on haluttu toimivan – jätettä päätyy entistä vähemmän kaatopaikoille. Alkoholijuomaveroa kannettiin 38 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena, mikä selittyyneen pääosin heikolla taloudellisella tilanteella ja mahdollisesti matkustajatuomisina tuodun alkoholin osuuden kasvullakin. Autoveroa kannettiin 33 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna, mitä selittänee eniten viime vuonna verotettujen uusien autojen keskimääräisten CO₂-päästöjen aleneminen 3,2 %. Tuonnin arvonlisäveroa kannettiin 42 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna muutoksen ollessa samansuuntainen tuonnin arvon kehittymisen kanssa.

1.3.3 TASE

Tullin taseen loppusumma on 38,1 miljoonaa euroa, mikä on 729 000 euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena. Taseen vastaavaa summasta 21,4 miljoonaa euroa muodostuu käyttöomaisuudesta (vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 miljoonaa euroa) ja 16,1 miljoonaa euroa lyhytaikaisista saamisista. Vaihto- ja rahoitusomaisuuden suurin erä on muut lyhytaikaiset saamiset 14,7 miljoonaa euroa, joka muodostuu lähes täysin tullisaatavista.

Taseen vastattavissa oleva vieras pääoma 66,8 miljoonaa euroa muodostuu pääosin edelleen tilitettävistä eristä 31,6 miljoonaa euroa ja siirtovelosta 18,8 miljoonaa euroa. Suurin erä on edelleen

tilitettävät erät, joka muodostuu suurimmaksi osaksi EU:lle tilitettävistä varoista. Siirtovelat muodostuvat lähes täysin lomapalkkavelasta.

Tulli täsmäytti taseeseen tase-erittelyt passitukseen ja muihin tullimenettelyihin liittyvistä käteisvakuuksista ja Trafín puolesta myydyistä siirtoluvista- ja vakuutuksista. Käteisvakuuksien tili täsmäytettiin erikseen selvitettyyn Tullin hallussa olevien yksittäisten käteisvakuuksien määrään ja Trafín puolesta kannetut siirtoluvat ja –vakuudet täsmäytettiin Trafín joulukuulta lähettämään laskuun, koska Trafi ei ole pystynyt toimittamaan erittelyä yksittäisistä siirtoluvista ja –vakuutuksista, jotka Tulli oli heidän tietojärjestelmänsä mukaan myynyt joulukuussa 2015 mutta ei vielä tilittänyt heille. Tullivelkojen selvittelytilin saldo eroaa 275 383,62 euroa veroreskontran mukaiseen saldoon kohdistamattomista tai palauttamista odottavista maksuista, selvittämättömäksi eroksi jäi 126 169,41 euroa. Tilinpäätösasiakirjan allekirjoittamisen aikaistuminen maaliskuun puolivälistä helmikuun viimeiseksi päiväksi ja aiemman ns. eurotilinpäätöksen aikaistuminen helmikuun puolivälistä tammikuun loppupuolelle Palkeitten tilinpäätösaikataulujen mukaisesti ovat johtaneet siihen, että tase-erittelyjen ja substanssijärjestelmien väliseen täsmäyttämiseen käytettävissä oleva aika on lyhentynyt merkittävästi ja kaikkia selvittelyjä ei ole ehditty tehdä.

1.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA 2015

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen ja riittävä varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Tullin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan perustana ovat Tullin tehtävät, arvot ja Tullin strategia. Kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa hallintaprosessit ja -toimet sekä raportointi on yhdistetty ja sovitettu Tullin johtamiseen ja muuhun toimintaan.

Tullin johto vastaa viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Tullin johto on arvioinut viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita Tullin riskienhallintapolitiikan määrittämällä tavalla. Arviointityön perusteella Tullin sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on Tullin toiminnan laajuuteen nähden asianmukaisesti järjestetty.

Arvioinnin perusteella Tullin keskeisimpiä riskialueita ovat strategisten kehityshankkeiden läpivienti, toiminnan riippuvuus sähköisistä järjestelmistä, henkilöstöresurssit sekä johtaminen ja esimiestyö. Tullin strategiassa, toimeenpanosuunnitelmassa ja vuosittaisissa tulostavoitteissa on sovittu keskeisimpien riskien hallintatoimenpiteistä vuodelle 2016.

1.5 ARVIOINTIEN TULOKSET

Komission Budjettipääosasto B.3 yksikkö suoritti asetuksen EY 1150/2000 artiklan 18 nojalla perinteisten omien varojen tarkastuksen 13.- 17. huhtikuuta 2015 Helsingissä. Tarkastuksen aiheina olivat tullietuuksien hallinnointijärjestelmä sekä yksittäiset tullien palautukset ja B-kirjanpidon tapaukset. Tarkastusviikkoa edelsi etukäteiskyselylomake ja tarkastettavien tapausten esivalinta (n. 100 kpl).

Tarkastuskertomuksessa esitetyt alustavat havainnot koskivat tulli-ilmoituksilla vastaanotettavien tietojen johdonmukaisuustarkastuksia tullausjärjestelmässä. Tullietuuksien riskienhallinnan osalta todettiin tarvetta riskiprofilien ja jälkitarkastusten määrien lisäykselle, riskiarviointiprosessin parempaa dokumentointia sekä riski- ja tarkastustietojen nopeampaa analysointia. Lisäksi kehoitettiin kiinnittämään huomiota OLAFilta saadun riskitiedon laaja-alaisempaan soveltamiseen tarkastuksissa ennen tavaroiden luovuttamista. Edunsaajamaihin lähetettävien jälkitarkastuspyyntöjen osalta kehoitettiin lisäämään jälkitarkastuspyyntöjen määrää tulliselvityksen aikana ja pyyntöjen lähettämisen aikaistamista, jotta mahdollisten jälkikantojen määräämiselle jää riittävästi aikaa. Jälkitarkastuspyyntöjen osalta havaittiin viiveitä, jotka estivät jälkikantojen määräämisen oikea-aikaisesti. Tarkastettujen palautusten ja B-tilin osalta havaittiin molemmista yksi poikkeama. B-tilin yhden tapauksen ja jälkitarkastuspyyntöihin liittyvien havaintojen osalta seuraa taloudellisia vaikutuksia.

1.6 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTYKSISTÄ JA EPÄSÄÄNNÖNMUKAISUUKSISTA

Kassavajeet Tullissa vuonna 2015

Toimipaikka	Vaje eur	Syy	Selvitys/Toimenpiteet
Lennon rahtitulli	19,25	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Haminan tulli	150,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Karigasniemen tulli	67,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Yhteensä	236,25		

Tulli maksaa valtionapuviranomaisena energiaverotukea. Vuonna 2015 Tulli teki 14 intensiivisen energiaverotuen takaisinperintäpäätöstä 8 eri yritykselle pääoman ollessa 313 391,42 euroa.

2 TULLIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Tullin talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2015	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	10 004 459 430,30	10 179 283 684	10 122 260 629,67	-57 023 054,10	99
11.04.01. Arvonlisävero	2 394 980 729,61	2 352 647 184	2 352 647 183,55	0,00	100
11.08.01. Tupakkavero	785 291 869,56	863 000 000	880 851 169,41	17 851 169,41	102
11.08.04. Alkoholiuomavero	1 393 980 835,47	1 355 600 000	1 355 743 517,89	143 517,89	100
11.08.05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero	256 794 269,34	256 000 000	249 896 905,07	-6 103 094,93	98
11.08.07. Energiaverot	4 112 704 122,53	4 380 000 000	4 309 116 490,30	-70 883 509,70	98
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmistevero	14 037 332,05	15 000 000	15 127 653,87	127 653,87	101
11.10.03. Autovero	909 890 259,65	876 831 207	876 831 206,96	0,00	100
11.10.07. Ajoneuvovero	350 545,40	1 697	1 697,45	0,00	100
11.10.08. Jätevero	43 953 564,40	33 000 000	32 363 376,47	-636 623,53	98
11.19.02. Lästimaksut	1 051 028,13				100
11.19.06. Väylämaksut	87 586 895,76	42 628 000	45 381 999,27	2 753 999,27	106
11.19.08. Öljyjättemaksu	3 429 366,67	4 000 000	3 723 833,62	-276 166,38	93
11.19.09. Muut verotulot	408 611,73	575 596	575 595,81	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	92 508 479,84	22 878 683	21 179 691,96	-1 698 991,52	93
12.28.10. Tullin tulot	2 696 427,96	4 013 000	2 314 008,48	-1 698 991,52	58
12.28.92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot	42 554 751,65	41 486 342	41 486 342,39	0,00	100
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	114 726,82	22 428	22 428,25	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	45 189 907,80	-25 346 343	-25 346 342,58	0,00	100
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	1 952 665,61	2 703 255	2 703 255,42	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	10 096 967 910,14	10 202 162 367	10 143 440 321,63	-58 722 045,62	99

Tullin talousarvion toteutumalaskelma

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen		Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia							64 736,05	64 736,05	64 736,05	0,00
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)							64 736,05	64 736,05	64 736,05	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	421 714 359,91	405 591 804	384 252 375,13	9 384 963,57	393 637 338,70	11 954 465,46	9 322 138,35	180 098 138,35	170 713 174,78	9 384 963,57
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnlisäveromenot (arviomääräraha)	8 906 490,20	8 515 804	8 515 804,16		8 515 804,16	0,00				
28.10.02. Tullin toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	166 359 000,00	170 776 000	161 391 036,43	9 384 963,57	170 776 000,00		9 230 369,43	180 006 369,43	170 621 405,86	9 384 963,57
28.10.63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)										
28.10.63.2. Takaisin maksetut verot Tulli	1 046 484,09	2 600 000	2 003 844,77		2 003 844,77	596 155,23				
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)	360 662,02	700 000	382 110,30		382 110,30	317 889,70				
28.10.95.1. Verotukseen liittyvät korkomenot Tulli	360 662,02	700 000	382 110,30		382 110,30	317 889,70				
28.10.97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)	1 768 257,11	3 000 000	2 051 258,05		2 051 258,05	948 741,95				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)							91 768,92	91 768,92	91 768,92	0,00
28.91.41. Energiaverotuki (arviomääräraha)										
28.91.41.2. Energiaverotuki Tulli	243 273 466,49	220 000 000	209 908 321,42		209 908 321,42	10 091 678,58				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	24 504,58	11 554	11 553,63	0,00	11 553,63		0,00	11 553,63	11 553,63	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2v)	24 504,58	11 554	11 553,63	0,00	11 553,63		0,00	11 553,63	11 553,63	0,00
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	24 504,58	11 554	11 553,63	0,00	11 553,63		0,00			0,00
32.30.51.07.1. Palkkaukset (KPY)	24 504,58							11 553,63	11 553,63	0,00
Määrärahatilit yhteensä	421 738 864,49	405 603 358	384 263 928,76	9 384 963,57	393 648 892,33	11 954 465,46	9 386 874,40	180 174 428,03	170 789 464,46	9 384 963,57

3 TULLIN KÄYTÖSSÄ OLEVAT VALTUUDET

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2015 valtuudet						Talousarvio- menot 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2016 TA:ssa						
28.10.02 Tullin toimintamenot		54 200		54 200	2 927	51 273	51 273	656	2 000	271			2 271
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		54 200		54 200	2 927	51 273	51 273	656	2 000	271			2 271
Yhteensä	0	54 200	0	54 200	2 927	51 273	51 273	656	2 000	271	0	0	2 271

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetyt valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevina varainhoitovuosina.

⁴⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

4 TULLIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

TULLIN TUOTTO- JA KULULASKELMA	1.1.2015-31.12.2015		1.1.2014-31.12.2014	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 166 360,07		2 488 705,29	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	18 535,40		22 754,45	
Muut toiminnan tuotot	<u>42 082 681,59</u>	44 267 577,06	<u>43 139 204,10</u>	45 650 663,84
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	4 950 723,71		4 309 414,35	
Henkilöstökulut	115 056 841,44		115 811 555,11	
Vuokrat	15 725 373,58		12 753 895,52	
Palvelujen ostot	30 233 403,93		26 188 355,65	
Muut kulut	3 353 200,32		3 938 493,59	
Valmistus omaan käyttöön	-4 542 263,82		-2 297 626,99	
Poistot	6 838 646,32		8 563 985,22	
Sisäiset kulut	<u>328 968,38</u>	-171 944 893,86	<u>132 110,16</u>	-169 400 182,61
JÄÄMÄ I		<u>-127 677 316,80</u>		<u>-123 749 518,77</u>
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	4 216,83		5 947,20	
Rahoituskulut	<u>-937 734,00</u>	-933 517,17	<u>-368 312,12</u>	-362 364,92
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	191 553,82		165 866,77	
Satunnaiset kulut	<u>-38 489,59</u>	153 064,23	<u>-278 858,18</u>	-112 991,41
JÄÄMÄ II		<u>-128 457 769,74</u>		<u>-124 224 875,10</u>
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Elinkeinoelämälle	209 886 291,31		243 635 119,02	
Kulujen palautukset	<u>0,00</u>	-209 886 291,31	<u>475 575,50</u>	-243 159 543,52
JÄÄMÄ III		<u>-338 344 061,05</u>		<u>-367 384 418,62</u>
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	10 118 588 672,80		10 002 049 632,95	
Muut pakolliset maksut	-22 643 087,16		47 142 573,41	
Perityt arvonlisäverot	108 367,11		510 047,63	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-8 515 804,16</u>	10 087 538 148,59	<u>-8 906 490,20</u>	10 040 795 763,79
TILIKAUDEN TUOTTOJÄÄMÄ		<u><u>9 749 194 087,54</u></u>		<u><u>9 673 411 345,17</u></u>

5 TULLIN TASE

VASTAAVAA	31.12.2015		31.12.2014	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 409 316,04		1 536 654,29	
Muut pitkävaikutteiset menot	7 426 611,10		11 409 364,55	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 596 497,06	16 432 424,20	3 808 144,94	16 754 163,78
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	717 960,49		870 455,87	
Rakennelmat	12 649,67		14 089,26	
Koneet ja laitteet	4 241 711,01	4 972 321,17	5 076 729,00	5 961 274,13
KÄYTTÖOMAISUUS ARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	0,00	0,00	1 732,34	1 732,34
KÄYTTÖOM. JA MUUT PITKÄAIK.SIOITUKSET YHTEENSÄ		21 404 745,37		22 717 170,25
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		12 596,30		8195,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 326 359,17		1 228 110,23	
Siirtosaamiset	17 972,17		24 151,32	
Muut lyhytaikaiset saamiset	14 720 599,77		14 201 215,05	
Ennakkomaksut	27 293,01	16 092 224,12	19 233,01	15 472 709,61
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	410 807,28		439 704,46	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	0,00		74,09	
Muut pankkitilit	3 428,00		2 624,98	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	132 556,50	546 791,78	145138,30	587 541,83
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		16 651 612,20		16 068 446,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>38 056 357,57</u>		<u>38 785 616,69</u>

TULLIN TASE

			31.12.2015		31.12.2014
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
VALTION PÄÄOMA					
Valtion pääoma 1.1.1998	-29 868 269,86		-29 868 269,86		
Edellisten tilikausien pääoman muutos	806 325,05		-616 409,07		
Pääoman siirrot	-9 748 891 147,26		-9 671 988 611,05		
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	9 749 194 087,54	-28 759 004,53	9 673 411 345,17	-29 061 944,81	
VIERAS PÄÄOMA					
LYHYTAIKAINEN					
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	698 768,58		909 888,69		
Saadut ennakot	7 982,14		15 089,55		
Ostovelat	5 660 704,17		5 915 029,87		
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 163 476,32		2 267 459,77		
Edelleen tilitettävät erät	31 583 053,12		30 704 491,71		
Siirtovelat	18 884 860,25		19 741 424,45		
Muut lyhytaikaiset velat	7 816 517,52	66 815 362,10	8 294 177,46	67 847 561,50	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			66 815 362,10	67 847 561,50	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			<u>38 056 357,57</u>	<u>38 785 616,69</u>	

6 LIITETIEDOT

Tullin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen

Tullilla ei ole talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen koskevia muutoksia.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Tulli on käyttänyt Euroopan keskuspankin noteeraamia valuuttakursseja 31.12.2015 muutettaessa ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja sekä muita sitoumuksia Suomen rahaksi seuraavasti:

Venäjän rupla	80,6736
---------------	---------

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Tullin tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Tullilla ei ole aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

Tullin edellistä vuotta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa.

6) selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Tullilla ei ole tiedossa olennaisia tilinpäätösvouden jälkeisiä tapahtumia.

Tullin tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen		Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.10.02.	Bruttomenot	167 577 364,04	171 286 000	162 509 783,31	171 894 746,88				171 740 152,74	
Tullin toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	1 218 364,04	510 000	1 118 746,88	1 118 746,88				1 118 746,88	
	Nettomenot	166 359 000,00	170 776 000	161 391 036,43	170 776 000,00		9 230 369,43	180 006 369,43	170 621 405,86	9 384 963,57

Tullin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2015	2014
Henkilöstökulut	95 729 869,00	94 441 215,71
Palkat ja palkkiot	95 571 057,08	95 519 705,69
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	158 811,92	-1 078 489,98
Henkilösivukulut	19 326 972,44	21 370 339,40
Eläkekulut	17 803 561,93	18 154 954,19
Muut henkilösivukulut	1 523 410,51	3 215 385,21
Yhteensä	115 056 841,44	115 811 555,11
Johdon palkat ja palkkiot	734 408,83	884 871,08
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	7 737,00	1 489,50
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	7 497,00	1 249,50

Tullin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo €tai %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	3-5	33,3-20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5	20	0
122 Rakennukset	Tasapoisto	20	5	0
123 Rakennelmat	Tasapoisto	20	5	0
125-126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot ja muut maajetäsvälineet	Tasapoisto	5-10	10-20	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetäsvälineet	Tasapoisto	7	14,3	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,3	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
130 Käyttöomaisuuspäperit	Ei poistoja			

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuus-hyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Tullin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2015	1 981 420,67	27 076 722,65	3 808 144,94	32 866 288,26
Lisäykset	301 264,00	801 911,70	4 542 263,82	5 645 439,52
Vähennykset	0,00	-115 324,82	-753 911,70	-869 236,52
Hankintameno 31.12.2015	2 282 684,67	27 763 309,53	7 596 497,06	37 642 491,26
Kertyneet poistot 1.1.2015	-444 766,38	-15 667 358,10	0,00	-16 112 124,48
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	67 324,82	0,00	67 324,82
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-428 602,25	-4 628 971,63	0,00	-5 057 573,88
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-107 693,52	0,00	-107 693,52
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015	-873 368,63	-20 336 698,43	0,00	-21 210 067,06
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 409 316,04	7 426 611,10	7 596 497,06	16 432 424,20

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	
Hankintameno 1.1.2015	3 102 418,54	43 094,16	9 823 865,27	12 969 377,97
Lisäykset	0,00	0,00	684 425,96	684 425,96
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2015	3 102 418,54	43 094,16	10 508 291,23	13 653 803,93
Kertyneet poistot 1.1.2015	-2 231 962,67	-29 004,90	-4 747 136,27	-7 008 103,84
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-152 495,38	-1 439,59	-1 519 443,95	-1 673 378,92
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015	-2 384 458,05	-30 444,49	-6 266 580,22	-8 681 482,76
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	717 960,49	12 649,67	4 241 711,01	4 972 321,17

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
	130	
	Käyttöomaisuus-arvopaperit	
<hr/>		
Hankintameno 1.1.2015	1 732,34	1 732,34
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-1 311,87	-1 311,87
Hankintameno 31.12.2015	420,47	420,47
Kertyneet poistot 1.1.2015	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	-420,47	-420,47
Kertyneet poistot 31.12.2015	-420,47	-420,47
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,00	0,00

Tullin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2015	2014	Muutos 2015-2014
Korot euromääräisistä saamisista	5 912,27	5 947,20	-34,93
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-1 695,44	0,00	-1 695,44
Rahoitustuotot yhteensä	4 216,83	5 947,20	-1 730,37
Rahoituskulut	2015	2014	Muutos 2015-2014
Korot euromääräisistä veloista	937 313,53	368 305,12	569 008,41
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	420,47	0,00	420,47
Muut rahoituskulut	0,00	7,00	-7,00
Rahoituskulut yhteensä	937 734,00	368 312,12	569 421,88
Netto	-933 517,17	-362 364,92	-571 152,25

Tullin tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2015			31.12.2014	
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00	1 732,34
Vaasan Läänin Puhelin Oy	0		0,00			0,00	1 311,87
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta	0		0,00			0,00	420,47
Osakkeet ja osuudet yhteensä			0,00			0,00	1 732,34

Tullin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	11 081 616,29	12 078 853,69	12 078 853,69	12 078 853,69	34 492 618,45	70 729 179,52

Tullin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Tullin tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	Lkp-tili	€
28.10.63.2		
Takaisin maksetut verot		
<i>Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä tai verosopimuksissa tarkoitetuista syistä Tullihallituksen päätöksellä oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen sekä EU:lle korvattavien perimättä jääneiden tullien ja niistä aiheutuvien korko- ja muiden kulujen maksamiseen.</i>	39. Muut toiminnan tuotot	456 148,18
	61. Satunnaiset kulut	35 364,88
	90. Verot ja veronluonteiset maksut	1 512 331,71
	Yhteensä	2 003 844,77

7 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätösasiakirja on hyväksytty Helsingissä 29. helmikuuta 2016.

Pääjohtaja

Antti Hartikainen

Talousjohtaja

Pekka Pyökkänen